

A

Tatabányai Árpád Gimnázium

Pedagógiai Programja

2014

Ezt a Pedagógiai Programot a Tatabányai Árpád Gimnázium nevelőtestülete 2014. július 6-ai értekezletén – az Iskolaszék, a Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat előzetes egyetértésével – elfogadta.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 69. § (1) bekezdésének e) pontja alapján ezt a Pedagógiai Programot a mai napon jóváhagytam.

Tatabánya, 2014. augusztus 25.

Kovács Miklós

Kovács Miklós
igazgató

Tartalomjegyzék

1.	Az iskola nevelési programja	1
1.1.	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	1
1.1.1.	Alapelveink	1
1.1.2.	A nevelő-oktató munka céljai	2
1.1.3.	Az életkornak megfelelő követelmények állítása.....	2
1.2.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	4
1.3.	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	4
1.3.1.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	5
1.4.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	6
1.4.1.	A közösségfejlesztés alapjai	6
1.4.2.	A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	7
1.4.3.	Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	8
1.4.4.	A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	8
1.4.5.	A közösségi szemlélet és a tanulói vitakultúra fejlesztését segítő eszközök	8
1.4.6.	A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....	9
1.5.	Az Árpád-kódex.....	9
1.6.	A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	10
1.6.1.	A pedagógusok legfontosabb feladatai	10
1.6.2.	Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	11
1.7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	11
1.7.1.	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	11
1.7.2.	Tanórán kívüli tevékenységek.....	12
1.7.3.	Iskolán kívüli programok	12
1.7.4.	Iskolai sport	12
1.7.5.	A tanulási kudarnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	13
1.7.6.	A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	13
1.7.7.	A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	13
1.7.8.	Az iskolai életet, a tehetség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését, az SNI tanulók integrált oktatását-nevelését szolgáló tevékenységek	14
1.7.9.	Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása.....	15
1.7.10.	Tanulókkal kapcsolatos gyermekvédelmi célok	16
1.7.11.	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	16
1.7.12.	A tanárok gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenysége.....	17
1.7.13.	A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai	18

1.8.	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	18
1.9.	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	19
1.9.1.	Az legfontosabb „külső” partnereink a szülők.....	19
1.9.2.	A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	19
1.9.3.	A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	20
1.9.4.	A szülőkkel való kapcsolattartás formái	21
1.10.	A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata.....	22
1.10.1.	A vizsgaszabályzat célja.....	22
1.10.2.	A vizsgaszabályzat hatálya.....	22
1.10.3.	A vizsgák rendszere	23
1.11.	Az értékelés rendje	25
1.11.1.	Az értékelés típusainak rendszere iskolánkban, ezek szerepe a tanulói személyiség fejlesztésébe	26
1.11.2.	Az értékelés pedagógiai elvei és eljárásai	26
1.11.3.	Az osztályozás.....	27
1.11.4.	A tantárgyi osztályzatok tartalma.....	28
1.11.5.	A gyógytestnevelésre járó tanulóink osztályozása testnevelésből	28
1.12.	A vizsgatárgyak részei és követelményei.....	28
1.12.1.	A középszintű érettségi vizsga témakörei	28
1.12.2.	Az osztályozó vizsgák követelménye	37
1.13.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez használt módszerek.....	37
1.13.1.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele.....	38
1.13.2.	Intézményen belüli átlépés	38
1.14.	A felvételi eljárás különös szabályai, átvétel más iskolából	38
1.14.1.	Az intézménybe lépés az iskola induló (7., 9.) évfolyamain.....	38
1.14.2.	Átvétel más intézményből.....	39
2.	Az iskola helyi tanterve.....	40
2.1.	Hat évfolyamos gimnáziumi képzés.....	40
2.1.1.	A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2008.....	43
2.1.2.	A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2010.....	45
2.1.3.	A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2013.....	47
2.2.	Négy évfolyamos gimnáziumi képzés.....	49
2.2.1.	Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2008	50
2.2.2.	Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2010.....	54
2.2.3.	Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2013	58
2.3.	Az egyes tantervek alkalmazása a következő tanévekben	62
2.3.1.	Hat évfolyamos gimnázium	62
2.3.2.	Négy évfolyamos gimnázium.....	62

2.4.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	63
2.4.1.	Tartalmi megfelelés:.....	63
2.4.2.	Formai megfelelés:	63
2.4.3.	Egyéb szempontok:	63
2.4.4.	Tankönyvjegyzék	64
2.5.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	64
2.5.1.	A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	64
2.5.2.	A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	64
2.5.3.	Az 11-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	64
2.6.	Mindennapos testnevelés	65
2.7.	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	66
2.8.	Projektoktatás.....	66
2.9.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	66
2.10.	Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	67
2.10.1.	Az osztályzással, értékeléssel kapcsolatos adminisztrációk	68
2.11.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	68
2.12.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	69
2.13.	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	69
2.14.	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	69
2.14.1.	Az iskola egészségnevelési elvei.....	69
2.14.2.	Az iskola környezeti nevelési elvei.....	75
2.15.	Iskolai Közösségi Szolgálat.....	80
2.16.	A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	81
2.16.1.	A magatartás értékelésének elvei	81
2.16.2.	A szorgalomjegyek megállapításának elvei	82
3.	Záró rendelkezések	84
4.	Érvényességi rendelkezések.....	84
5.	Átmeneti rendelkezés	84

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő és oktató munkánkat a **tervszerúségre**, **tudatosságra** és **szakszerúségre** építjük. A nevelési program, a helyi tantervek megteremtették annak a lehetőségét, hogy figyelembe vehessük a nálunk tanuló és az iskolánkban évről évre beiskolázott tanulók előképzettségét, megszerzett tudásszintjét és pályaelképzeléseit.

1.1.1. Alapelveink

1.1.1.1. A gyermekközpontú pedagógia

A foglalkozási tervek, foglalkoztatási formák kialakítása az életkori (serdülő és ifjúkori) és egyéni sajátosságok figyelembevételével történik.

Törekszünk az egyenlő bánásmód kívánalmainak betartására, a tanulói személyiség tiszteletére.

Munkánkban főszerepet szánunk a nevelő-oktató folyamat legfontosabb láncszemeinek, a pedagógusoknak, illetve a nevelőtestület összehangolt munkájának.

A testületben magas fokú hivatástudattal és elkötelezettséggel rendelkező, sokoldalú, színes, a világra nyitott, erkölcsi példamutatásra képes tanáregyéniségek változatos tanítási stratégiák és módszerek alkalmazásával oktatják, nevelik a rájuk bízott fiatalokat. A kitűzött célokat a nevelő hatások egységének elve alapján lehet csak elérni. A tantestület kialakította a tanulók értékelésének, osztályozásának egységes alapelvét.

A nyugodt, kiegyensúlyozott oktató-nevelőmunka hátterét a pedagógusokra és a tanulókra egyaránt érvényes közösségi, magatartási és viselkedési normákat a házirend elvárásai fogalmazzák meg.

Pedagógiánkkal örömteli, a tanulók aktivitását, a tanulási kedvet fokozó légkört alakítunk ki az iskolában, hogy az ismeretszerzés ne kényszertevékenység, hanem belső ösztönzésből fakadó, később is megőrzött igény legyen.

Az iskola épületének akadálymentesítése lehetővé tenné a fogyatékos diákok fogadását is, amit nagyon jelentős lépésnek értékelünk. Azon 12-19 éves fiataloknak, akik eddig a különböző fogyatékosokat nevelő intézeteket vagy a magántanulói státust választották, biztosan alternatívát jelentene egy olyan intézmény, ahol akadálymentes környezet, valamint a beilleszkedésüket segítő nevelői és társas légkör fogadná őket.

A különböző képességű és tehetségű tanulók megfelelő orientálásával a teljes és sikerekben gazdag felnőtt élet lehetőségét teremthetjük meg, melyben az élethosszig tartó tanulás fontos szerepet tölt be. A méltányosság elvének kihangsúlyozásával sokoldalú oktatási és közösségi színtér teremthető. (Az autonóm ember nevelése az elsődleges célunk.)

1.1.1.2. Demokratikus légkör kialakítása

Szeretnénk elérni, hogy intézményünkben tanulóink jól érezzék magukat. Ennek záloga, hogy képességeiket megfelelően, ezeket fejlesztve értékeljük teljesítményüket.

A diák-diák, tanár-diák, szülő-diák kapcsolatrendszerben tapasztalják meg az egymás iránti felelősség és szolidaritás érzését, ezáltal az iskola szellemi és erkölcsi értékeinek képviselőit alkalmas és hiteles emberekké váljanak.

1.1.1.3. Az iskola a tanulás bázisa

A tanulókat egyéni fejlődésükben, pályaválasztásuk megkönnyítésében és a továbbtanulásra való felkészülésükben a választható specializációk (az emelt szintű érettségire, kötelező órakeretben felkészítő tanórák) és fakultációk (az emelt szintű érettségire, szabad órakeretben felkészítő tanórák), érettségi előkészítők, tehetséggondozó szakkörök, felzárkóztató foglalkozások segítik.

A fentiekben rögzített elvek határozzák meg a nevelési, oktatási módszereinket, a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységet is.

1.1.2. A nevelő-oktató munka céljai

A harmonikus, testi, lelki, értelmi fejlődés biztosítása

Iskolai nevelésünk alapvetően értékalkotás, értékközvetítés, értékválasztás a személyiség fejlesztése érdekében. Célunk olyan emberi értékek, erkölcsi magatartási normák kibontakoztatása, amelyek lehetővé teszik:

- az egyén harmóniáját;
- az egyén és a különböző közösségek közötti harmonikus viszonyt;
- a hazához, a nemzethez és a tágabb világhoz való kötődés kialakulását;
- az Európai Unió polgáraként a nemzeti identitás őrzését;
- és az eredményes alkotótevékenységhez szükséges képességek, motivációk kifejlődését.

Értékválsággal küszködő korunkban főleg ránk, pedagógusokra hárul a feladat, hogy mintát adjunk a tartalmas élethez.

Arra törekszünk, hogy a nevelési-oktatási folyamat során tanulóinkban olyan értékrendet alakítsunk ki, amelyben a személyes, egyéni boldogulást, érvényesülést szolgáló célok, valamint a közösségek pozitív normái kiegészítik, erősítik egymást.

Ez az értékrend egyéni érdek is, mert olyan életvitelt eredményez, amely a közösséget is szolgálja, ugyanakkor kiegyensúlyozott, alkotó személyiséget alakít ki. Értékrendszerünkben helye van a mindennapi élet dologi értékeinek is. De tudatosítjuk, hogy ezen értékek megléte nem öncél, hanem az egyén önmegvalósítását szolgáló eszköz, a kulturált életmód része.

Nevelő-oktató munkánk során igyekszünk felmutatni az értékek sokszínűségét, gazdagságát, és – az életkori sajátosságoknak megfelelően – tudatosítjuk, hogy az értékválasztás az egyén szabadságjoga.

Eszményképünk nem a tökéletes, hanem a tökéletesedő ember.

1.1.3. Az életkornak megfelelő követelmények állítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A kilencedik évfolyamtól célunk a kompetencia alapú oktatás még teljesebbé tétele, fejlesztése iskolánkban. A kompetencián az ismeretek, azok alkalmazási képessége és az alkalmazáshoz szükséges megfelelő motivációt biztosító attitűdök összességét értjük. Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük, amely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a tanulók számára.

Ennek érdekében törekszünk a pedagógiai módszertani kultúránk folyamatos megújítására. A lehetséges eszközök közül legfontosabbnak tartjuk a problémaközpontú tanítást, a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelést, a felfedezett tanítás-tanulást, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztést.

- A tanulmányi idő alatt olyan tudást adunk diákjainknak, amelynek megfelelő elsajátításával sikeres közép- és emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek. Képessé válhatnak felsőfokú tanulmányok folytatására vagy magasan minősített szakmai ismeretek megszerzésére.

Hogy e cél megvalósulhasson, a tantárgyi tananyag alapos elsajátíttatására törekszünk, másrészt a tanulók érdeklődésétől, irányultságától függően lehetővé tesszük, hogy egyes tantárgyakat emelt óraszámban tanuljanak. A 11. és 12. évfolyamokon a választott érettségi típusa és a tanulók érdeklődése szerint specializálódásra, tantárgyválasztásra nyílik lehetőség.

- Feladatunknak tartjuk azt is, hogy a tanórákon és a tanítási órákon kívüli tevékenységek során minden diákunk számára megteremtjük annak lehetőségét, hogy eljusson képességei maximumára, s a bármilyen okból hátránnyal indulók felzárkózhassanak társaikhoz.
- Különösen fontosnak tartjuk, hogy fejlesszük tanulóink gondolkodási képességeit, megtanítsuk őket a helyes tanulási módszer kiválasztására, s az egyéni tanuláshoz szükséges számítógépes és egyéb ismeretszerzési technikák alkalmazására.
- A fejlesztő légkör, az élményekben gazdag diákélet és az otthonosság megteremtésével erősítjük a helyi közösségekhez való kötődést, amely alapot nyújt arra is, hogy tanulóink sikeresen és eredményesen teljesíthessék a követelményeket, de képesek legyenek a kudarcok elvisel
- Az egyéni munka elismerése mellett a közösségért végzett szolgálat kihangsúlyozása, mely személyiségüket pozitív irányba fejleszti, ezáltal képessé válnak az esetleges tévedések kiigazítására, az egyén- egyén, egyén- csoport, egyén- társadalom közötti kulturált kommunikációra.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelő-oktató munka alapvető feladata a személyiségfejlesztés. A társadalmi normarendszer megismertetése már kisgyermek korban elkezdődik, ehhez a folyamathoz segítséget leginkább az iskola nyújthat.

Fő feladatunk az intellektuális, kommunikációs, szociális képességek elsajátítása.

Magatartásmodellek közvetítésével diákjaink képesek legyenek saját példakép állítására.

Az iskola feladata felébreszteni tudásvágyát, felkelteni a tanulóban az új információk befogadása iránti vágyat; Ismeretei bővítésével felkészíteni az élethosszig tartó tanulásra.

Feltétele: A pedagógus felkészültsége, szakismerete, nevelési-oktatási módszereinek változatos felhasználása, szervezeti struktúrák széles skálájának bemutatása.

Iskolánk alapvető funkciójából következően az alábbi értékek kialakítását tartjuk fontosnak nevelő-oktató munkánk során:

- A tudással, a műveltséggel kapcsolatos értékek; a világ és önmagunk megismerése, folyamatos önművelés iránti igény; rugalmas gondolkodás; kreativitás; szellemi igényesség; tapasztalati és értelmező alkotóképesség; a tehetség értékei. Ennek szinterei a szakorák, szakkörök, tanulmányi versenyek, tanulmányi kirándulások.
- Testi, lelki egészség; munkaszeretet; nyitottság a világra, ugyanakkor magyarságtudat; empátia és tolerancia; a választott hivatás lehető legtökéletesebb elsajátítására és művelésére való igény.

A személyiségfejlesztés fontos összetevője az önismeret. Ennek kialakítására figyelmet fordítunk az osztályfőnöki, az emberismeret és etika tantárgy, pszichológia szakkör keretében, és a többi szakórán, a pedagógiai értékelés során, a tanulókkal való egyéni konzultációk alkalmával. Igény szerint önismereti tréninget szervezünk.

Személyiségfejlesztő módszerek:

- általános prevenciós programok beépítése a tanórai és/vagy tanórán kívüli tevékenységi formába;
- mentálhigiénés-egészségnevelési programok (pl. kábítószer-ellenes programok) igénybevétele;
- önismereti kommunikációs – konfliktuskezelési és relaxációs gyakorlatok, önismereti játékok – programok beiktatása a nevelőmunkába;
- a tanulás helyes módszereinek gyakoroltatása;
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás;
- tanulói szabadidős, tanórán kívüli személyiségfejlesztési programok (külső előadók meghívása, színház-, mozi-, múzeumlátogatás), tanulmányi kirándulás;
- gyermekközpontú családi életéről való beszélgetések osztályfőnöki órákon.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az intézmény személyi és tárgyi környezetével segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Célunk tanítványaink mozgás iránti vágyának felkeltése, a testi és lelki egészség feltételeinek megteremtése, az egészségvédelem technikájának elsajátíttatása. Segítséget kell nyújtanunk a káros szokások kialakításának megelőzésében.

Nevelő-oktató tevékenységünkkel a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését kell szolgáljunk. A fiatalokat a harmonikus élet értékékként való tiszteletére kell nevelnünk.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés során fő feladatunk az egészséges életmód szabályainak tudatosítása és az önfejlesztő képesség erősítése. Ennek színterei a megfelelő szakórák (biológia, testnevelés stb.), az osztályfőnöki órák (meghívott szakemberek előadásai káros szenvedélyekről, szexuális kérdésekről, egészséges táplálkozásról) és a tanórán kívüli tevékenységek (pl. sportolás, kirándulás). (Részletesen lásd egészségnevelési programban.)

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása az iskola és a szülői ház közös feladata, nem megfelelő családi háttér esetében a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse is.

Az egészség fontosságának tudatosítására az iskola védőnője egészségnevelő, elsősegélynyújtó és csecsemőgondozási szakkört tart a diákoknak.

A testi, lelki egészség megőrzése érdekében a napi 10-12 órát tanuló serdülőink számára létkérdés a mozgás, a mindennapos testedzés. E feladatunk teljesítése az épület jelenlegi lehetőségei miatt (kis tornaszoba) nagyon nehéz, különösen akkor, ha az időjárás nem teszi lehetővé a szabadtéri foglalkozásokat.

A pszichikum optimális működéséhez esztétikai élményekre is szükség van. Tanulóink attitűdjét úgy alakítjuk, hogy nyitottak legyenek az esztétikumra. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során lehetőséget teremtünk élmények átélésére és létrehozására (tánc, drámajáték, éneklés, olvasás, vizuális kultúra, színházlátogatás, kiállítások megtekintése, hangverseny), és ezzel együtt az egyéni képességek, tehetség kibontakozására.

1.3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A tanulók elsajátítják azokat az elméleti és gyakorlati elsősegélynyújtási ismereteket, amelyek a közúti, munkahelyi (intézményi) balesetknél szükségesek a szakszerű és eredményes elsősegélynyújtáshoz és újraélesztéshez.
- Váljanak képessé a gyors és hatékony segítségnyújtására, életmentésre, amíg a hivatásos orvosi segítség meg nem érkezik.
- Az alapfokú elsősegélynyújtás anyagának elsajátítása a szaktanárok, a védőnő, meghívott szakemberek segítségével.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának tanórán kívüli formái:

- a) Elméleti és gyakorlati ismeretek átadása a JESZ-program alapján a munkatervben meghatározott évfolyam, évfolyamok számára, délutáni foglalkozások keretében, kiscsoportos formában, a felkészítésben részt vett pedagógusok és diákok közreműködésével.
- b) Tanfolyamok, képzések szervezése az érdeklődő diákok részére.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.4.1. A közösségfejlesztés alapjai

Közösség csak ott jöhet létre, ahol vannak olyan reális célok, amelyek a közösség minden tagjára (diák, szülő, pedagógus, pedagógiai munkát segítők) hatnak, ahol a közösség érdekében gondolkodnak, tevékenykednek és a közösséggel jól kiépített értékrend alapján működnek. A jól együttműködő közösség a fejlődés keretét biztosítja.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos célunk, hogy a közösség (mint tevékenységi keret), segítse a tanulók készségeinek, képességeinek kibontakozását, fejlődését; a tehetséges tanulókkal és a nehézségekkel küzdő tanulókkal kiemelten foglalkozzunk (szakkörök, tanulmányi versenyekre való felkészítés, előkészítők, felzárkóztatások) annak érdekében, hogy a szocializációjuk eredményes legyen. Az iskola falait elhagyva tanulóink reális célokkal, megfelelő döntési készséggel felruházva kezdjék meg ifjú és felnőtt életüket.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatban feladatunk az alábbi értékek közvetítése:

- az egyén és a különböző csoportok, közösségek közötti viszony értékei: pl. nyitottság egymás problémái iránt, hűség, önzetlenség, felelősség az emberi kapcsolatokban, az a meggyőződés, hogy a másik embert segíteni kötelesség, és igazodás az adott közösség normáihoz;
- a szociális kapcsolatok értékei: pl. szolidaritás a másik emberrel, tolerancia más emberek iránt, a másik ember autonómiájának, szabadságának tiszteletben tartása, kulturáltság a viselkedésben, a kommunikációban, készség a konfliktusok kezelésére, feloldására stb;
- a szűkebb és tágabb hazával, nemzettel kapcsolatos értékek: pl. a helyi és a nemzeti múlt megismerésének igénye, hazaszeretet, közösségvállalás a határainkon túl élő magyarsággal, nemzeti múltunk kiemelkedő egyéniségeinek (példaképek) követése, hagyományaink elsajátítása stb.
- a világra vonatkozó értékek: pl. a természeti-társadalmi környezet óvása, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a béke megóvása, azonosulás az emberiség közös problémáival, az európai humanista hagyományok és kulturális örökség vállalása; az Európai Unió tagjaként a tagállamok népeinek, hagyományainak ismerete mellett magyar sajátosságaink másokkal való megismertetése stb.

Célkitűzéseink elérése érdekében nagy gondot fordítunk az iskola harmonikus belső légkörének kialakítására, a tartalmas, együttes munkára. A diákközösség, a nevelőtestület, szülők és nevelőtestület hagyományőrző rendezvényei is fontos terepei az emberi kapcsolatokra épülő pedagógusmunkának.

Az iskola napi gyakorlatában együtt és egymástól függetlenül is egymást erősítve kell munkálkodnia pedagógusnak és más felnőtt dolgozónak, mert valamennyien teljes személyiségünkkel példaként állunk a diákok előtt. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele során a nevelőnek alkalmazkodnia kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz.

Az iskola egyetlen nagy közösség, amely kisebb közösségekre bontható a napi feladatok tükrében:

- diákok közössége,
- pedagógusok közössége,
- szülők közössége,
- pedagógiai munkát segítők közössége.

Iskolánkban a közösségfejlesztés területeinek különbözőek a feladatai, céljaik azonban megegyeznek. Ezek egyben a közösség fejlettségének mutatói is:

- a társas együttélés a közösségi magatartás alapvető szabályainak kialakítása;
- a közösség normáinak, szokásainak, hagyományainak elfogadása, ápolása;
- a másik ember (társ, felnőtt) tiszteletben tartása, elfogadása;
- az etikus véleményalkotó és véleménynyilvánító képesség kialakítása;
- nyitottság és együttérzés a másik ember problémája iránt.

1.4.2. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az iskolai munka, a tanulóközösségi tevékenység alapkerete és életközössége az osztály.

A pedagógiai irányítás a közösségfejlesztés folyamatos jelenléte következtében a legalkalmasabb színtere annak, hogy a tanulók személyiségének (testi, erkölcsi, értelmi, esztétikai) formálása megtörténjen. A társas együttélésnek jelentős tényezője betölti az elsődleges közösség szerepét. Az iskolába jelentkező tanulók osztályba sorolása az általuk jelzett iskolatípusnak megfelelően történik. A 11. évfolyamon mód van a majdani szakiránynak, érdeklődésüknek megfelelő elmélyültebb ismeretszerzésre (specializáció, fakultáció).

Az osztály közösségének felelős vezetője az osztályfőnök, aki koordinálja a tanulók, valamint az osztályban tanító szaktanárok munkáját, szükség esetén látogatja a szakórákat. Meghatározó szerepe van a rábízott osztály közösséggé alakításában.

Az osztályt érintő programokon való aktív részvétel, valamint az iskola közösségi életében való együttműködés érdekében szoros kapcsolatot tart a diákönkormányzatot segítő pedagógussal.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése és az eredményesebb szocializálódás érdekében a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel is együttműködik.

Kapcsolatot tart az iskolaorvossal a tanulók egészségének megőrzése, illetve javítása érdekében. Az osztályfőnök munkáját az iskolai osztályfőnöki munkaterv alapján végzi, összehangolva valamennyi nevelési tényező együttes hatását.

Az osztályfőnök a tanulókkal közösen, az osztály vezetőségével együttműködve tervezi, szervezi és alakítja az osztályközösség életét, az osztály arculatát, programjait.

Nevelési feladatainak ellátása érdekében törekszik a tanulók személyiségének alapos megismerésére. Figyelemmel kíséri a tanulók iskolai és iskolán kívüli életét, baráti kapcsolatait, családi körülményeit, sikereit, esetleges problémáit, kudarcait.

Állandó kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal.

Együttműködik a tanulók szüleivel (szülői értekezlet, fogadóóra), lehetőség szerint biztosítja az iskola és a családi nevelés egységét. Ellenőrzi, hogy a szülők tudomásul vették-e az ellenőrző könyv bejegyzéseit, a tanulói teljesítményeket.

Előkészíti a tanulókat érintő osztályértekezleteket, elemzi az osztály teljesítményét, fejlődését, összhangban az iskolai törekvésekkel (magatartás és szorgalom jegyek megítélése).

Ellátja az osztállyal kapcsolatos valamennyi ügyviteli teendőt.

1.4.3. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Az iskola a kötelező órák keretében arra ösztönzi a tanulókat, hogy vegyenek részt tanórákon kívüli foglalkozásokon. Ezek célja, hogy a tehetséget kiemelhessük, a képességeiket kibontakoztathassuk, illetve a hátrányos helyzetűeket segíthessük a beilleszkedési nehézségek leküzdésében. Emellett célunk az iskolai élet színesebbé, gazdagabbá tételé, valamint a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltésére nevelés is.

Mindennapos testnevelés keretében kedvelt a kosárlabdázás, labdarúgás, röplabdázás, erősítés és az asztaltenisz.

A különféle tanórán kívüli foglalkozások, mint pl. a szakkörök, diákkörök, tehetséggondozó és felzárkóztató programok, végigkísérik a tanévet.

1.4.4. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A Tatabányai Árpád Gimnázium diákönkormányzata az iskola osztályainak két-két képviselőjéből áll. Őket az osztályok az osztályfőnök jelenlétében választják meg a tanév elején. Az önkormányzat munkáját egy, az iskola igazgatója által megbízott tanár segíti. Az önkormányzat munkája a tanítási rendhez igazodik. Feladata: megszervezi és lebonyolítja – a tantestület felkért tagjai segítségével – saját rendezvényeit (pl.: Mazsola-, Mikulás-, Farsangi- és Árpád-bál, Mikulás-kupa, Árpád-nap, Árpád-gála, Pedagógusnap, sportnap, iskolarádió, iskolaújság, diákfórum stb.), aktívan közreműködik az iskolai rendezvényeken, s előteremti a működéséhez szükséges anyagi feltételeket.

Az önkormányzat ellátja a közoktatási törvényben előírt feladatait, és képviseli a diákok érdekvédelmét.

Évente egy alkalommal diákközgyűlést vagy küldöttgyűlést szervez, mely az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskola igazgatója kezdeményezi.

A diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az iskola képviselője számol be az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról. A tanulók a fórumon az iskola életével kapcsolatban kérdést intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az iskola vezetéséhez.

A diákönkormányzatban való tevékenykedés felkészíti a tanulókat a felnőtt társadalmi, polgári szerepekre.

1.4.5. A közösségi szemlélet és a tanulói vitakultúra fejlesztését segítő eszközök

- a tanulók részt vesznek a házirend megvitatásában, a diákönkormányzat segítségével módosításokat kezdeményezhetnek a házirendben;
- az osztályok képviselői részt vehetnek a fegyelmi tárgyalásokon;
- az iskolavezetés rendszeresen tájékoztatja a tanulóifjúságot az őket érintő kérdésekről;
- részt vesznek az iskolai programok szervezésében;
- részesei az iskolai programoknak;
- a tanuló véleményét nyilváníthat, melynek módját és helyét a házirend határozza meg.

1.4.6. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Az iskola a kötelező órák keretében arra ösztönzi a tanulókat, hogy vegyenek részt tanórákon kívüli foglalkozásokon. Ezek célja, hogy a tehetséget kiemelhessük, a képességeiket kibontakoztathassuk, illetve a hátrányos helyzetűeket segíthessük a beilleszkedési nehézségek leküzdésében. Emellett célunk az iskolai élet színesebbé, gazdagabbá tételé, valamint a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltésére nevelés is.

A különféle programszervezések elsődlegesen az osztályközösségekben történnek, pl. kirándulás, múzeum- és színházlátogatás során. E programok a konkrét tanórai ismeretek kiszélesítését is szolgálják.

Az énekkari szereplések, a diákszínházi játékok, a különböző háziversenyek (pl. vers-, mesemondás, szónoklat), közös fellépések, érmelléki, felvidéki kirándulások jó alkalmat teremtenek az osztály, a csoport és az iskolai közösség formáláshoz.

A közösség formálásának kiváló eszköze az iskolai és az iskolán kívüli sportversenyeken való részvétel.

A rendszeressé vált (német, francia, amerikai) külföldi tanulmányutak közösségformáló ereje jelentős, mert tanulóink idegen környezetben még jobban megismerik és segítik egymást.

1.5. Az Árpád-kódex

A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés területén tanulóinkkal szemben támasztott erkölcsi, magatartási követelményeinket az Árpád-kódex foglalja össze.

A diák viselkedésével, minden megnyilvánulásával nemcsak önmagát, hanem családját és iskoláját is minősíti. Az „árpádos” diák ennek tudatában a következők szerint alakítja életvitelét, magatartását:

A másik emberhez való viszonyát a megbecsülés, az előzékenység, a segítőkészség, a tolerancia jellemzi. Tiszteletben tartja mások gondolatait, érzéseit. Ennek megfelelően nyilvános helyeken mértéktartó, kerüli a feltűnést, a körülötte lévőket nem zavarja.

A felnőttekkel minden helyzetben előzékeny, tisztelettudó. Különösen segítőkész az idős vagy beteg emberekkel. Az ismerős felnőtteket – bárhol találkozik velük – megfelelő formában, köszönti. Velük beszélve kulturált, udvarias hangnemet használ.

Diáktársaival, kortársaival való kapcsolatában is kölcsönös tisztelet, megbecsülés, segítőkészség a meghatározó. Véleménykülönbség esetén kulturáltan vitatkozik, társát végighallgatja. Felelősséget érez a diákközösségért, amelynek tagja. Él a nyílt bírálat lehetőségével, a hibák kijavításáért legjobb tudása szerint mindent megtesz. A fiúk a lányokkal szemben különösen előzékenyek. Egy lány és egy fiú egymáshoz tartozását mások előtt a jó ízlés határain belül fejezi ki.

Ügyel környezetére, óvja annak épségét. Minden tőle telhetőt megtesz azért, hogy iskolai és otthoni környezete tiszta, rendes, esztétikus legyen. Öltözködésében is figyel az ápoltságra, rendezettségre, kerüli a feltűnést. Igyekszik az alkalomnak megfelelően megjelenni.

Életmódja józan, önmegtartóztató. Törekszik egészsége megóvására. Távol tartja magát a káros szenvedélyektől, nem dohányzik, nem iszik alkoholt, nem fogyaszt drogot és egyéb ártalmas szereket.

Feladatait legjobb tudása szerint elvégzi. Igyekszik az ismeretek pontos elsajátítására. Írásbeli és szóbeli munkája rendszeres, folyamatos tanulást igazol. Írásmódja, füzetei rendezettek, dolgozatíráskor különösen is odafigyel az esztétikumra.

Az iskola házirendjét, a normákat, szokásokat betartja, és másokkal is betartatja. Szabadidejét igényesen szervezi.

Ápolja, megőrzi, megismeri nemzete, iskolája hagyományait. Törekszik arra, hogy diákként, s majdan felnőttként öregbítse iskolája jó hírnevét.

A kiegyensúlyozott, harmonikus élet alapfeltétele, hogy az ember megismerje önmagát, felmérje a benne rejlő lehetőségeket, törekedjék képességei kibontakoztatására. Tudjon együtt élni biológiai és szellemi adottságaival, ismerje meg egyéniségének azokat a negatív vonásait, amelyeken változtatni kell, legyen szándéka és ereje önnön lehetőségeinek megvalósítására.

1.6. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai

1.6.1. A pedagógusok legfontosabb feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés;
- a tanulók dolgozatainak javítása;
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, házi feladat ellenőrzése;
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése;
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgákon közreműködés;
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek feladatainak összeállítása és értékelése;
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása;
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése;
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása;
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken;
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken;
- a tanulók felügyelete órákői szünetekben és ebédeléskor;
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel;
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken, és a munkaközösségi munkában;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- tanterv, tanmenet készítése;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása;
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire;
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását és fejlődését;
- közösségi és osztályprogramokat szervez;
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével;
- szülői értekezletet tart;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, anyakönyv megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása;
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát, ezért kapcsolatot tart a védőnővel;
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével;
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére;
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását;
- órát látogat az osztályban.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az iskolavezetéssel egyeztetve – az igazgató bízta meg.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

E tevékenység első és egyben legfontosabb fázisa, hogy a pedagógusok minél előbb felismerjék a tehetséget. Ehhez ismernünk kell azokat a tulajdonságokat, melyek a tehetségre utalnak (testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, érzelmi). Fontos tehát, hogy ezen a területen is megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel rendelkezünk.

Magas teljesítmény elérésére képes gyerekeknek nevezzük azokat, akik bizonyított teljesítménnyel vagy potenciális képességgel rendelkeznek a következő területeken:

- általános intellektuális képesség;
- specifikus iskolai alkalmasság;
- kreatív vagy produktív gondolkodás;
- vezetői képesség;
- zene és képzőművészetek terén megmutatkozó képességek;

- pszicho motoros képesség;
- önálló munkavégzés képessége;
- együttműködési készség;
- érzelmi intelligencia.

Ezekhez a környezeti feltételeket meg kell teremtenünk.

A szülőkkel történő megbeszélés, egyeztetés alkalmával számba vesszük a helyi és országos lehetőségeket (szakkörök, művészeti iskolák ajánlása).

A tehetséges tanulók oktatása során elkerülhetetlen a differenciálás. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon túl biztosítjuk a tehetséges tanulók pályázatokon való részvételét, versenyekre való felkészítését.

A hagyományokhoz híven mind a sport, mind a kulturális, művészeti és tanulmányi versenyekre fokozott figyelemmel készítjük fel tehetséges tanulóinkat.

1.7.2. Tanórán kívüli tevékenységek

Célja, hogy a tanulók képességeiket kibontakoztassák, megtalálják azt a területet, ahol érdeklődésük a leginkább kiteljesedik, színes programot találjanak szabadidejük eltöltésére. A képességek kibontakoztatása különböző szakkörökben, sportkörökben történhet. Ezek beindítása az igények és lehetőségek felmérése után történik. Szülői, tanulói igények esetén térítéses foglalkozásokat is tartunk.

1.7.3. Iskolán kívüli programok

Elsődlegesen osztálykeretben történnek. A kirándulások, múzeum- és színházlátogatások a tanulmányokhoz kapcsolódó konkrét ismeretek kiszélesítésén túl a kultúra tiszteletére, a haza szeretetére is tanítanak, segítenek az értékek felismerésében és elfogadásában. Jó alkalmak a közösség formálására, a beilleszkedési nehézségekkel küzdők problémáinak felderítésére, illetve ezek megoldására is.

1.7.4. Iskolai sport

Az iskolában a sportnak kiemelt szerepe van, mert a testnevelés az egyedüli tárgy az iskolában, amely a tanulók egészséges testi fejlődését gyakorlatban is elősegíti. Az egészséges életmódra nevelés tevékenységünk fontos része. A hagyományos testnevelés órákon kívül a tanulók részt vehetnek az iskola sportköri foglalkozásain és a kondicionáló termet is használhatják. Az osztályok különböző sportágak (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, floorball) házi bajnokságain mérhetik össze tudásukat.

A testnevelő tanárok feladata, hogy kiválogassák a tehetséges tanulókat, akik az iskola hírnevét tovább öregbítik. Ők a diákolimpia versenyein képviselik iskolánkat. Lehetőséget biztosítunk azon tanulóknak is, akik más szervezett keretben, pl. sportegyesületben nem tudnak sportolni (anyagi okok miatt, lakóhelyükön vagy annak közelében nincs lehetőség stb.). Ezen kívül az osztályfőnökökkel egyeztetve ezen a területen is lehetőséget adunk arra, hogy a beilleszkedési nehézségekkel küzdők megtalálják azt a tevékenységi formát, amely sikerélményt biztosít számukra.

Az előző területekhez szorosan kapcsolódik a kirándulási lehetőségek biztosítása. A túra-programok mellett fontos szerepet töltenek be a téli, nyári táborok. Ezeket a programokat szeretnénk kiszélesíteni, minél több tanulót és kollégát bevonva.

1.7.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az iskolánkba kerülő tanulók közül egyre többen vannak, akik megkülönböztetett figyelmet igényelnek (egyszülős családban felnővők, anyagilag rossz helyzetben levők, sajátos nevelési igényűek; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdenek, hátrányos helyzetűek, halmozottan hátrányos helyzetűek stb.). E tanulók tudás-, ismeret- és képességszintje az általános iskolából érkezve már nem egységes, nagy hiányosságokat mutat. Feladatunk kettős: tanulóinkat egy szintre kell felzárkóztatni, miközben a középiskolai anyag feldolgozásában is haladnunk kell. A tanítási folyamat során lemaradó tanulókat felzárkóztatási foglalkozásokkal, szükség esetén egyéni fejlesztő foglalkozásokkal segítjük. Az osztályfőnök és a szaktanárok egyéni tanulási módszereket, kompetenciafejlesztő eljárásokat javasolhatnak.

Szükség esetén felveszik a kapcsolatot a szülőkkel, velük közösen próbálják kialakítani a tanuló új tanulási módszereit.

A szaktanárok egyéni korrepetálásokat szerveznek a leginkább rászorulóknak, az órákon egyéni feladatokkal próbálják elérni a felzárkózást, külön odafigyelve az alapvető kompetenciák fejlesztésére.

1.7.6. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Iskolánkban biztosítjuk a tanulók esélyegyenlőségét. Tevékenységünket Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Közoktatási Esélyegyenlőségi Programját figyelembe véve szervezzük meg.

1.7.7. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az iskola feladata a beilleszkedés hatékony segítése.

A 7. és 9. osztályba kerülők különböző iskolákból, különböző közösségekből (család) és különböző tárgyi tudással érkeznek. Az új közösségbe történő beilleszkedés nem minden gyerek számára problémamentes, ezért az osztályfőnökök és szaktanárok fokozottabb figyelemmel kísérik a kezdő évfolyamba lépőket. Akiknél beilleszkedési nehézséget fedezünk fel, megkeressük a kiváltó okokat, valamint azt, hogy az tanulási vagy egyéb eredetű. Tanulási probléma esetén a szülőkkel is egyeztetve felajánljuk számukra a felzárkóztató programba lépést. Amennyiben más eredetű beilleszkedési nehézséggel állunk szemben, a szülőkkel folytatott beszélgetés alapján próbáljuk az okokat kideríteni. Szükség esetén szakember segítségét vesszük igénybe.

A beilleszkedési nehézséggel küszködő gyermek nagyobb odafigyelést igényel. Egyénre szabott feladatokkal, megbízásokkal, sikerélmény biztosításával igyekszünk elősegíteni a közösségbe való beilleszkedését.

Az érintett tanulók nevelését-oktatását integrált formában valósítjuk meg. A tanórákon kívül fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. A foglalkozásokat iskolánk pedagógusai vezetik, mivel a feladat ellátásához speciális végzettség, szakképzettség nem szükséges. A feladat ellátása a szakértői véleményben foglaltak alapján a nevelési tanácsadó segítségével, támogatása és ellenőrzése mellett, egyéni fejlesztési terv alapján történik. (A részletes szabályozást az intézmény SzMSz-e tartalmazza.)

1.7.8. Az iskolai életet, a tehetség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését, az SNI tanulók integrált oktatását-nevelését szolgáló tevékenységek

A ma iskolájában a tanórai tanítás-tanulás a fő tevékenység, de ez önmagában nem képes a tanuláshoz szükséges motivációt és a harmonikus személyiség kialakulását biztosítani. Nevelési-oktatási céljaink megvalósításához a tanórák mellett a tanórán kívüli tevékenységek gazdag választéka is hozzájárul.

Ezek a következők:

1.7.8.1. Rendszeres, szervezett csoportokban történő foglalkozások a tanítási órákon kívül

1.7.8.1.1. Térítésmentes foglalkozások

A tehetséggondozás érdekében az alábbi tevékenységi formákat szervezzük meg és irányítjuk:

- szakkörök (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, környezetvédelem, angol, német, olasz, informatika, rajz, ének-zene, pszichológia stb.)
- felkészítés tanulmányi versenyekre (a tanulók érdeklődése szerint).

Az esélyegyenlőség biztosítására, a különböző hátrányok (sajátos nevelési igény; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek, stb.) leküzdésére szolgáló tevékenységek:

- felzárkóztatás - korrepetálás
- egyéni fejlesztő foglalkozás
- kétszintű érettségire felkészítő foglalkozások (az érettségi tantárgyak szerint)

Egyéb személyiségfejlesztő és közösségfejlesztő foglalkozások:

- énekkar
- diákszínpad
- videoklub (filmklub)
- sportkör (különböző sportágak szerint)
- elsősegélynyújtó szakkör
- csecsemőgondozó szakkör
- egészségnevelési szakkör
- „Színes programok a színes természetben”

1.7.8.1.2. Térítéses foglalkozások

Kötelező feladatainkon felül, tanulói igények esetén szervezhetők térítési díjas foglalkozások (pl.: nyelvvizsga-felkészítő foglalkozások).

1.7.8.2. Alkalmankénti egyéni vagy csoportos foglalkozások: (órakeretben nem megvalósítható tevékenységek)

- iskolai ünnepélyek
- iskolai vagy osztályszintű színház-, (idegen nyelvű is) hangverseny- és mozilátogatás
- osztálykirándulás
- múzeum látogatás (helyi kiállítások, közgyűjtemények, közintézmények)
- könyvtári foglalkozás
- sítábor

- vizitúra
- gyalogtúra
- kerékpártúra
- iskolabálok
- iskolarádió, iskolaújság szerkesztése
- Árpád-nap
- Árpád-Gála
- külföldi tanulmányutak az idegen nyelvi és művészeti ismeretek, készségek fejlesztésére,
- tanulmányutak az elszakított országrészek magyarlakta területeire az egyetemes magyar kultúra jobb megismertetéséért,
- „Határtalanul” témanap
- Mikulás-kupa
- tantárgyi és művészeti versenyek
- kórustábor
- fővárosunk nevezetességeinek megismerése
- Paksi Atomerőmű látogatás
- Csodák Palotája látogatás
- Kutatók Éjszakája
- erdei iskola
- Goethe-, Francia-, Olasz-, Osztrák Intézet, a British Council rendezvényeinek látogatása

1.7.8.3. Egyéb iskolai szolgáltatások

- menzai étkezés
- büfé, ital automaták
- iskolaorvosi rendelés, egészségügyi szolgálat
- gyermek- és ifjúságvédelem
- konzultáció tanulási problémákról
- kötetlen tárgyú konzultáció tanárral
- egyéni (öntevékeny) könyvtár-, számítógép-használat
- edzőterem használata
- szülői és diákfórumok, tájékoztatók (érettségi, továbbtanulás, stb)

1.7.9. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi, közösségi hatások, az érték- és normaválság miatt növekszik a feszültség szintje, csökken a tűrőképesség, ami leggyakrabban a gyerekeken tükröződik. Az említett jelenségek káros hatása megjelenik a gyerekek teljesítmény-, viselkedés- és kapcsolat-zavaraiban.

Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a gyermek- és ifjúságvédelemi felelősnek és az osztályfőnököknek a feladata.

Elsődleges feladatunk a megelőzés, hogy a diákok problémáit minél korábban felismerjük, és minél hatékonyabban kezeljük, megelőzve súlyosabbá válásukat. A problémák feltárását követően a legfontosabb az előidéző okok felderítése, majd az azok megváltoztatására irányuló intézkedések meghozatala (segítségnyújtás a problémák megoldásához).

Minden tanév kezdetén a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel közösen tanulói kérdőívek segítségével helyzetfeltáró vizsgálatokat, méréseket végez. Az osztályfőnökök folyamatosan figyelik a tanulókat a tanév során. A tapasztalt veszélyeket, rendellenességeket az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével konzultálva elsősorban az iskola keretein belül kell megoldani, az előidéző okok megváltoztatásával. Súlyosabb esetekben a Tatabányai Járási Hivatal Járási Gyámhivatalához fordulunk.

1.7.10. Tanulókkal kapcsolatos gyermekvédelmi célok

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő, a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekekkel szembeni fokozott gondoskodás pedagógiai eszközökkel a prevenció szolgálatában;
- a motiváció fejlesztése a teljesítmény érdekében, az esetleges motivációs hiány leküzdése;
- tehetséggondozás, felkészítés a továbbtanulásra;
- kapcsolat kialakítása és tartása a külső segítő intézményekkel és szervezetekkel;
- differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése;
- családi életre nevelés;
- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások);
- szülőkkel való együttműködés (preventív előadások);
- személyes egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek).

1.7.11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

1.7.11.1. Tehetséggondozás

A pedagógiai tevékenységünk során alapvető követelmény, hogy minden tanulónk számára biztosítsuk a feltételeket, lehetőségeket képességeik, tehetségük kibontakoztatásához, illetve, hogy szükség esetén leküzdhessék azokat a hátrányokat, amelyek családi, vagyoni vagy bármely más oknál fogva fennállnak. A tanórákon lehetőségeinkhez mérten igyekszünk személyre szabott feladatokkal segíteni diákjainkat képességük jobb kibontakoztatásában.

Tanórán kívül szakkörökön, az érettségi előtt álló diákjaink számára előkészítőként történik a tehetséggondozás. A 7., 8. évfolyam számára tanulószobai foglalkozásokat tartunk.

A 9. évfolyamon igény szerint korrepetálásokkal, egyéni foglalkozással próbáljuk csökkenteni az indulási hátrányokat.

1.7.11.2. Segítségnyújtás, tanácsadás

Az osztályfőnöki órák tematikájába beépítettük a 7. és 9. évfolyamon a „Tanulás tanítása” programot, a tanulási technikák elsajátítása érdekében.

A 10. osztályosok részére a pályaválasztás könnyítése érdekében igény szerint pszichológust, a pályaválasztási tanácsadó szakembereit hívjuk meg az osztályfőnöki órákra. Egyetemek, főiskolák rendszeresen tartanak iskolánkban pályaválasztási tájékoztatót.

Valamennyi évfolyamon foglalkozunk – az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten –, a szenvedélybetegségekkel meghívott szakemberek segítségével.

A 12. osztályosokkal alapvető jogi ismereteket, álláskeresési technikákat ismertetünk meg, ugyancsak meghívott előadók segítségével.

Tanórán kívül délutáni foglalkozások keretében csecsemőgondozási, elsősegélynyújtó szakkört, szervezünk. Rendszeresen részt veszünk a Vöröskereszt által kiírt versenyeken.

A káros szenvedélyek (pl.: kábítószer, alkohol, dohányzás) már nagymértékben fenyegetik ezt a korosztályt. Kiemelt jelentősége van az egészségnevelési és drogstratégiai programoknak. A prevenció munkája legjellemzőbb helyszínei az osztályfőnöki órák, melyeket az osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, a rendőrség bűnmegelőzési csoportjának munkatársai, védőnő, külső szakember tart.

Leggyakoribb témák: kábítószer-, alkoholfogyasztás és a dohányzás megelőzése, szexuális felvilágosítás, egészségügyi felvilágosítás, tanulás tanítása, önismereti gyakorlatok, családi életre nevelés, az internet veszélyei.

1.7.11.3. Családi életre nevelés

A családi életre nevelés témaköreit beépítettük helyi tantervünkbe, feldolgozásuk biológia és osztályfőnöki órák keretein belül történik.

1.7.11.4. Kapcsolattartás külső intézményekkel

Kapcsolatban állunk a városunkban működő Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálat segítségére számíthatunk veszélyeztetett helyzetű gyermekek sorsának figyelemmel kísérésében, esetleges védelembe vételének kérelmezésében. Esetenkénti kapcsolattartás lehetséges szükség esetén a Családsegítő Szolgálattal, Védőnői szolgálattal, Szociális Irodával, valamint Járási Hivatal keretében működő Gyámhivatallal és Szabálysértési Hatósággal a helytelen életvezetésű családoknál a gyermek veszélyeztetett helyzetének megszüntetése érdekében.

A gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekkel folyamatos a kapcsolatunk.

A rendőrség szakemberei is segítik a drog prevenció munkánkat.

1.7.11.5. Anyagi segítségnyújtás

Saját alapítványunk („Árpád-alapítvány az oktatásért”) pályázatait a nehéz anyagi körülmények között élő, tehetséges tanulók támogatására adnak lehetőséget.

A rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra jogosultságot megerősítjük a rászorulóknak esetében.

1.7.12. A tanárok gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenysége

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységeiért alapvetően az intézmény vezetője felel.

Tanáraink gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos kötelezettségei:

- közreműködnek a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében;
- biztosítják a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanulók felzárkóztatását (tanórán belül és kívül);
- kapcsolattartás a tanulók szüleivel, melynek formái:
 - fogadóóra (évente két alkalommal),
 - szülői értekezlet (évente kétszer),
 - ellenőrző, telefon, levelezés (fontos, halaszthatatlan tájékoztatás),
 - családlátogatás,
 - Szülői Fórum (alkalomszerűen az intézmény tájékoztatja a szülőket, vagy azok egy csoportját a gyermekeiket érintő aktuális feladatokról: érettségi, továbbtanulás, stb.),
- kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel,
- külső és belső továbbképzéseken való részvétel elsősorban a prevenció érdekében, illetve a hatékonyabb segítségadás céljából.

1.7.13. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a tanév során előre meghatározott napon és időben fogadóórát tart, ahol a tanulók és a szülők is megbeszélhetik problémáikat, illetve segítséget kapnak azok megoldásában.

Tevékenységi területe:

A tanártársaival való kapcsolattartás, a szemléletük formálása, az oktató és nevelő munka mellett a segítő szerep hangsúlyozása a tanulók érdekében. Alkalmanként segíti munkájukat belső továbbképzések szervezésével. Közreműködik az osztályfőnöki tanmenetek készítésében Biztosítja az információcserét az iskola és a partnerintézményei között. Az ifjúságvédelmi felelős rendszeresen beszámol az igazgatónak munkájáról.

- Kezdeményezi az intézmény feladatát meghaladó intézkedések megtételét az intézmény vezetőjénél.
- Az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, illetve, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Mentálhigiénés programok szervezése.
- Kapcsolattartás a külső intézményekkel.
- A halmozottan hátrányos és a veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolattartás.
- Pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál, szükség esetén, a veszélyeztető okok feltárása érdekében az - osztályfőnökkel együtt - megismeri a tanuló családi környezetét.
- Veszélyeztető okok esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezheti.
- Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

A gyermekek megóvása, védelme néha túlmutat a nevelés-oktatási intézmények lehetőségein. Az iskolák eszközei korlátozottak ahhoz, hogy fellejjenek a családi nevelés hiányosságaival szemben, és a szociális hátrányok kiküszöbölésére. Ezért szükség van arra, hogy alkalmanként külső szakmai segítséget vegyünk igénybe. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek ebben koordináló szerepe van.

1.8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákközösségek, az iskolai diákvezetőség, a tanári közösségek és az iskola vezetői a szorgalmi időszak végéig kialakítják a következő tanévre vonatkozó célkitűzéseiket, programterveiket.

A tanév előkészítése során a tanári közösségek és a diákvezetők augusztus végén kialakítják a naptár szerint elkészített programtervet. Az iskola vezetői ehhez megadják a szükséges információkat, segítséget.

A diákönkormányzat szeptemberben megvitatta az elkészített programot.

Szeptemberben minden tanulóközösség megkezdheti a munkaterve szerinti tevékenységét.

A tanév munkaterve rögzíti azokat a diákvezetőségi, sportköri, valamint igazgatósági, tantestületi, munkaközösségi megbeszéléseket, amelyek a munka folyamatos végzéséhez, ellenőrzéséhez, értékeléséhez szükségesek. A tanév munkatervében rögzíteni kell a diákönkormányzat gyűlései és rendezvényei számára biztosított délutáni időkeretet is.

A diákvezetői tanácskozásokon az iskolai vezetők, a tanári megbeszéléseken – ha az a diákokat érinti – a diákképviselők felkészülten vegyenek részt.

A különböző diákközösségek közötti folyamatos kapcsolattartást, a tanulók tájékoztatását az iskolai diákvezetőség szervezi meg.

Ha a munka jellege megkívánja, közös tanári és tanulói megbeszéléseket lehet összehívni.

1.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola SzMSz-ében meghatározott szervezeti formák képezik a kapcsolattartás, az együttműködés alapját, határozzák meg annak kereteit.

1.9.1. Az legfontosabb „külső” partnereink a szülők

A szülők ugyan nem közvetlenül tagjai az iskolai szervezetnek, de ők azok, akik nap mint nap értesülnek – gyermekeik elbeszélése alapján – az ott törtétekről, és így a legszorosabb kapcsolatban állnak az intézménnyel.

Mindkét fél érdeke, hogy ez a kapcsolat eredményes és hatékony legyen, hogy a felmerülő problémákra közösen találják meg a legjobb megoldásokat.

Ebben a folyamatban a megelőlegezett bizalom, empátia, a barátságos, humánus értékelés követelmény a pedagógus viselkedésében, hiszen ezek a jellemzők az együttműködés alapját képezik.

„A pedagógusok és a szülők viszonya legyen egyenrangú nevelőtársak felelős kapcsolata.”¹

Az iskola kiegészíti a családi nevelést. Célkitűzésünk megismerni a gyermekben minél több pozitívumot, és erre az alapra támaszkodva építeni személyiségét. Nélkülözhetetlen a személyes törődés, a tanulók véleményének figyelembevétele és a dicséret. Legfontosabb a bizalom kialakítása a szülő és az iskola között. Így lehetséges a családi nevelés és az iskolai nevelés összehangolása.

1.9.2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

1.9.2.1. A pedagógusok és diákok kapcsolata

A tanár-diák egészséges kapcsolatához feltétlenül szükséges az, hogy a tanárok megtalálják, és fontosnak tartják helyüket, szerepüket a jelen, némileg átalakult, szabadabb és egyben átstrukturálódott társadalmában. Csak így lehetnek vonzóak, mintaadók, példaképek diákjaik számára.

A tanár-diák kapcsolat számunkra egy egészséges együttműködés partneri viszonyát jelenti, ahol figyelembe kell vennünk az életkor és a szellemi fejlettség összefüggéseit.

A kapcsolat megszilárdításának fontos tényezői a nyitottság, az őszinteség, a megértés, a segítőkészség, a humor és a következetesség.

A diákok részéről a nyíltság, az őszinteség, a bizalom, az elfogadás nélkülözhetetlen a gyümölcsöző kapcsolat kialakításához.

Elengedhetetlen, tanár és diák részéről egyaránt, hogy megnyilvánulásai közvetlenek, természetesekek legyenek.

¹ Dr. Völgyi Péterné

1.9.2.2. Diákság és nevelőtestület

A diákok nemcsak osztályszinten, hanem nagyobb közösségként is léteznek az iskolában. Évfolyamok, érdeklődési körök vagy érdekerületek szerint szerveződhetnek. Feladatunk megtalálni azokat a kommunikációs csatornákat, amelyeken keresztül a diákság csoportjai és a nevelőtestület egésze vagy érintett része párbeszédet tud folytatni, ahol az információcsere megtörténik. Ilyen lehetőség a diákfórum. Itt lehetőséget kapnak kéréseik, kérdéseik, gondjaik szervezett formában való kifejezésére. A tanulók érdekeit az osztály vezetőségek és az iskolai diákvezetőség képviseli.

1.9.2.3. Osztályfőnök és az osztály

Speciális osztályfőnöki szerep a gondoskodás. Ehhez nagyfokú empátia képességgel kell rendelkeznie. Szerepéhez hozzátartozik a konfliktusok kezelése. Nem népszerű feladat a fegyelmezés, a negatívumok közlése.

Az osztályfőnöki órák beszélgetései és a közös osztályprogramok oldottabbá teszik a légkört, segítik a diákok megismerését.

1.9.3. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

1.9.3.1. Szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség létrehozását a szülő kezdeményezheti, s közreműködhet annak tevékenységében. Az a szülői munkaközösség járhat el az iskola valamennyi szülőjének képviselőjében, amelyet a tanulók szüleinek több mint ötven százaléka választott meg. (Osztályonként két fő.)

A szülői munkaközösség feladata a szülői jogok iskolai érvényesítésének elősegítése. Egyetértési jog illeti meg a szülői munkaközösséget az intézmény adatkezelési és továbbítási rendjének kialakításában.

Figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót. A tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési- oktatási intézmény vezetőjétől. Az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

1.9.3.2. Az iskolaszék a helyi oktatás-irányítás iskolai szintű irányító testülete

Tagjai: a szülői közösség, a nevelőtestület és az iskolai diákönkormányzat egyenlő számú képviselője, és egy tagot delegálhat a fenntartó.

Az iskolaszéken keresztül a szülők képesek lehetnek:

- érdekeiket érvényesíteni, képviselni,
- kívánságaikat, az iskolával kapcsolatos kritikai észrevételeiket megfogalmazni,
- az eddigieknél lényegesen mélyebb, alaposabb betekintést nyerni az iskolának nemcsak a nevelő-oktató tevékenységébe, hanem az azt befolyásoló és meghatározó pedagógiai fejlesztő munkába és a gazdálkodásba is.

1.9.3.3. Az iskolatanács

A köznevelési törvény előírásai alapján létrehozzuk az iskolatanácsot. Bízunk benne, hogy sikerül megtalálni az iskolatanács működésének a megfelelő kereteit és hasznos információikkal, véleményükkel segítik az intézmény működését.

1.9.4. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

1.9.4.1. Szülői értekezlet

Az osztályszintű szülői értekezleteket mindenkor az osztályfőnök vezeti, tartja. Valamennyi iskolatípusban évente legalább két alkalommal tartunk ilyen értekezletet.

A szülőket az eredményes együttműködés érdekében meg kell ismertetni azokkal a lehetőségekkel, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez:

- az iskola követelményrendszerével,
- házirendjével,
- az intézmény pedagógiai programjával,
- az osztály tanulmányi helyzetével,
- a tanulók magatartásának és szorgalmának alakulásával,
- közösségi szellem alakulásával.

Tájékoztatni kell a szülőket:

- gyermekük előmeneteléről,
- az osztály aktuális problémáiról,
- az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról.

A rendkívüli szülői értekezlet rendszerint osztályszintű, egy-egy rendkívüli eseményhez kapcsolódik. Ilyen lehet pl. ballagás előkészítése, új tantárgy kísérleti oktatásának bevezetése, továbbtanulási tájékoztató, konfliktus tisztázása, megoldása.

Ügyelni kell arra, hogy a szülői értekezletek mindig hasznosak, tartalmasak legyenek, hisz csak akkor várható el, hogy a szülők a legközelebbi alkalommal is eljőjenek.

1.9.4.2. Szülői fórum

Az iskolavezetés és a szülők találkozója, ahol az igazgató tájékoztatja a szülőket vagy azok egy csoportját a gyermekeiket érintő aktuális feladatokról. (Témák például: kétszintű érettségi, továbbtanulás, specializáció- és fakultációválasztás)

1.9.4.3. Fogadó délután

A célja az, hogy a szülők egyénileg információhoz jussanak gyermekük tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről.

Arra is lehetőséget ad, hogy a pedagógus tanácsokat adjon a szülőnek a tanuló nevelésével kapcsolatban.

Évente két alkalmat biztosítunk arra, hogy a szülők és a pedagógusok ebben a formában találkozhatnak.

1.9.4.4. Fogadóóra

A szaktanárok és a szülők előzetes egyeztetés után is találkozhatnak, ahol egyedi illetve sürgősen megoldandó problémákat beszélhetnek meg. E beszélgetések alapja az őszinteség és a bizalomteljes légkör.

1.9.4.5. Nyílt órák, nyílt napok

Lehetőséget nyújtanak arra, hogy a szülőket az iskola a nevelőmunka tényleges támogatására megnyerje. Alkalmat adnak arra, hogy a szülőkkel az egyes tantárgyak speciális módszereit

megismertessék a pedagógusok. A nyílt nap keretében mutatjuk be iskolánkat a továbbtanulni szándékozó általános iskolás tanulóknak.

1.9.4.6. Írásos kapcsolatok (ellenőrző könyv, levél, honlap, e-mail)

Ezek a dokumentumok a szülőkkel való napi kapcsolattartás lehetőségét biztosítják.

Minden esetben ügyelni kell arra, hogy az ellenőrzőbe írt megjegyzések formailag, tartalmilag, hangnemben elfogadhatók legyenek, sem a tanulókat, sem a szülőket ne sértsék meg.

A levél a hosszabb terjedelmű közlendők ismertetésére szolgál.

A fontos, sokakat érintő információkat az iskola honlapján közzétesszük. A technikai lehetőségeket kihasználva törekszünk arra, hogy az információcsere egy része elektronikus formában történjen.

1.9.4.7. Telefon

A tanulóval történt rendkívüli eseményekről telefonon lehet azonnal értesíteni a szülőt (pl. ha a tanulót baleset érte, haza kellett küldeni rosszullet miatt, vagy sokat hiányzik).

1.9.4.8. A kapcsolattartás hagyományostól eltérő formái

Szülő-tanár bál (szülői munkaközösség kezdeményezésére és annak szervezésében évente egy alkalommal)

1.10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

1.10.1. A vizsgaszabályzat célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- házi vizsgára vonatkozik.

1.10.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- aki házi vizsgát tesz.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója osztályozó- vagy különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.10.3. A vizsgák rendszere

1.10.3.1. Házi vizsga

A szummatív értékelés sajátos formáját alkotják iskolánkban a házi vizsgák. A házi vizsgarendszer kidolgozását azért tartottuk fontosnak, mert ezeken a vizsgákon a tanulók számot adnak a tanév során elsajátított ismereteikről, azok összefüggéseiről, alkalmazásáról, gyakorlatot szereznek a későbbi közép- és emelt szintű érettségi vizsgákra. A házi vizsgákon alkalom nyílik a kommunikációs képességek gyakorlására, felmérésére is.

A vizsgarend összeállításakor az optimális terhelés megvalósítására törekedtünk, ezért fontos szempont volt a fokozatosság elvének megvalósítása.

1.10.3.1.1. A házi vizsga rendszere

Évfolyam	Tantárgy	Szóbeli	Írásbeli	Időpont
7.	-	-	-	-
8.	magyar nyelv irodalom matematika	- - -	+ + +	május-június május-június
9.	-	-	-	-
10.	matematika történelem; biológia vagy kémia vagy fizika vagy földrajz (a tanuló választása szerint)	- + + + + +	+ + + + +	május-június május-június május-június
11.	magyar irodalom első idegen nyelv	+ +	- +	május-június május-június

1.10.3.1.2. A házi vizsgák előkészítése

A sikeres vizsga előfeltétele a megfelelő előkészítés. Ezért a vizsgarendet tanév elején ismertetjük a diákokkal és a szülőkkel. Ezzel együtt tájékoztatást adunk számukra a vizsgatárgyak követelményrendszeréről is. A témaköröket, tételeket a szaktanárok március végéig ismertetik, amelyek az adott évfolyam, adott csoportjának tantervére épülnek.

A vizsgák időpontját az éves munkaterv tartalmazza.

1.10.3.1.3. A házi vizsgák lebonyolítása

Az írásbeli vizsgák időtartama 60 perc.

Az írásbeli házi vizsga dolgozatok feladattípusai és értékelése igazodik a középszintű írásbeli érettségi vizsgához.

A szóbeli vizsgákon – az idegen nyelv kivételével – a diákok 30 perces felkészülési időt kapnak a tétel kihúzása után, a feleletek időtartama 10 - 15 perc. A szóbeli vizsgák kéttagú bizottság előtt folynak. A tanulói teljesítmény értékelése, minősítése a munkaközösségek által kidolgozott, a középszintű érettségi minősítéséhez igazodó egységes követelményrendszer szerint történik.

A vizsgákon a tanulóknak iskolai egyenruhában kell megjelenniük.

Az érdemjegyről a tanulókat a házi vizsgákat követő két héten belül tájékoztatjuk.

Az elért érdemjegy dupla témazáró jegyként számít be az év végi osztályzatba.

A vizsgáról hiányzó tanulónak a vizsgát pótolnia kell, az arra kijelölt időpontban. Az a tanuló, aki a vizsgák előtt, illetve alatt betegség miatt tartósan hiányzik – kérelmére, az igazgató döntése alapján – egyéni elbírálásban részesülhet.

A következő pontban felsorolt versenyek-, illetve nyelvvizsga eredmények kiváltják a házi vizsgát. Ilyen esetben a tanuló vizsgaeredménye 100%-os, jeles (5).

1.10.3.1.4. A házi vizsga mentességet jelentő versenyeredmények, nyelvvizsgák

Az alábbi versenyeredmények számíthatók be a házi vizsgába jeles osztályzattal.

Magyar nyelv és irodalom (8. osztály):

Bolyai anyanyelvi csapatverseny országos döntőbe jutás
Kölcsey Magyar nyelvi Verseny megyei 1-5. helyezés

Matematika (8. osztály):

Varga Tamás Országos Matematikaverseny II. fordulóra jutás
Kalmár László matematikaverseny II. fordulóra jutás
Bolyai matematika csapatverseny országos döntőbe jutás
A Kenguru Matematikaverseny megyei 1-5. helyezés
Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei 1-5. helyezés (egyéni)

Matematika (10. osztály):

Az Arany Dániel Matematikaverseny II. fordulóra jutás
A Kenguru Matematikaverseny megyei 1-5. helyezés
A Gordiusz Matematikaverseny megyei 1-5. helyezés

Történelem

Savaria Országos Történelem Tantárgyi Verseny II. fordulóra jutás

Fizika:

A Mikola Sándor Fizika Verseny II. fordulóra jutás
Jedlik Ányos Fizika Verseny II. fordulóra jutás

Biológia:

A Kitaibel Pál Biológia Verseny megyei 1-10. helyezés
A Curie Környezetvédelmi Verseny területi döntőn 1-3. helyezést elért csapat tagja

Kémia:

Az Irinyi János Kémia Verseny II. fordulóra jutás

Földrajz:

A Lóczy Lajos Földrajz Verseny II. fordulóra jutás.

Magyar nyelv és irodalom (11. osztály):

OKTV második fordulóra jutás

Idegen nyelv:

OKTV első fordulóban továbbküldhető dolgozat (írásbeli és szóbeli)

Írásbeli: B2 írásbeli nyelvvizsga

Szóbeli: B2 szóbeli nyelvvizsga

Mindkét vizsgarész: B2 komplex nyelvvizsga

Csapatversenyben elért eredményért vizsgamentességet csak az a diák kap, akinek az adott tantárgyi eredménye az aktuális iskolai átlagot eléri.

1.10.3.2. Javító-, osztályozó- és különbözeti vizsgák

Az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga és a javítóvizsga a tanulmányok folytatásához, illetve félévi vagy év végi osztályzat megállapításához kötődik. E vizsgák tartalmi követelményeit iskolánk helyi tanterve, illetve az az alapján összeállított tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményrendszer határozza meg. Ez utóbbi a Házirend melléklete. A vizsgák megszervezésének általános szabályait a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ tartalmazza.

A fenti vizsgák esetében egységes elvként alkalmazzuk, hogy magyar nyelvből, irodalomból, valamint idegen nyelvből írásbeli és szóbeli, matematikából írásbeli, míg az összes többi tantárgyból szóbeli vizsgával kell teljesíteni a követelményeket. A szóbeli vizsga a testnevelés és az informatika tantárgy esetében gyakorlati vizsgaként is szervezhető. A két vizsgarészből álló tantárgyaknál egy osztályzat adható.

Az írásbeli vizsgák 60 percesek. A szóbeli vizsga, az előírt felkészülési idő (30 perc) után 10-15 perc. Az idegen nyelv szóbeli vizsgán nincs felkészülési idő.

A javító vizsgák időpontja az adott tanév augusztusának vége.

Az osztályozó és különbözeti vizsgák letételére három vizsgaidőszakot szervezünk. A félév, illetve a tanév zárását megelőző két hétben, valamint augusztus végén.

A vizsgákra a tanulóknak írásban kell jelentkezniük, legalább két héttel a vizsga időpontja előtt. A vizsgák pontos időpontját az adott tanév munkatervében rögzítjük.

A fentiektől eltérő időpontban, rendkívüli esetben, méltányossági alapon az igazgató engedélyezheti osztályozó vizsga, különbözeti vizsga vagy javítóvizsga letételét.

Egy adott tantárgyból, egy vizsgaidőszakban legfeljebb két év tananyagából tehető osztályozó vizsga.

1.10.3.3. Külső (állami) vizsgák

A gimnáziumi tanulmányokat, mint állami vizsga az érettségi vizsga zárja, amelyre az iskola a helyi tantervében rögzítettek alapján felkészíti a tanulókat. A helyi tanterv lehetőséget ad a kétszintű érettségire való felkészülésre.

A jogszabályoknak megfelelően diákjaink jelentkezhetnek különböző vizsgákra (pl. nyelvvizsga, ECDL vizsga, előrehozott érettségi vizsga).

1.11. Az értékelés rendje

Nevelési-oktatási céljaink közül a legfontosabb, hogy minden tanítványunk saját lehetőségének optimumáig jusson el erkölcsi, értelmi és testi-lelki fejlődésében. E cél megvalósulásában az értékelésnek is fontos szerepe van, hiszen a reális, ösztönző (az életkori sajátosságoknak megfelelő követelményeket támasztó), egységes értékelés döntően befolyásolja a tanulói személyiség fejlődését. Tehát pozitív módon alakítja a tanulók személyiségét, szociális és szakmai kompetenciáját, azaz fejleszti tanuláshoz, munkához való viszonyát, önismeretét, tudását.

1.11.1. Az értékelés típusainak rendszere iskolánkban, ezek szerepe a tanulói személyiség fejlesztésébe

A diagnosztizáló, a formatív és szummatív értékelés tervezése:

Szükség esetén diagnosztizáló értékeléssel mérjük fel diákjaink előzetes tudásának szintjét és mélységét. Az így szerzett tapasztalatok nem számítanak bele sem a közbeeső, sem a végső minősítésbe. (pl. nyelvi szintfelmérés)

Formatív értékelést a képzés teljes folyamatában rendszeresen végzünk. Ez az értékelési típus segíti mind a diákot, mind a tanárt abban, hogy kölcsönösen felismerjék, mennyire sikerült megközelíteni a tanulási célokat, teljesíteni a tantárgyi követelményeket, és milyen lépéseket kell megtenni a továbbhaladás érdekében.

A tanuló írásbeli vagy szóbeli teljesítményére érdemjegyet kap, amely beszámít a félévi és az év végi értékelésbe.

Szummatív értékelésre egy-egy tanulási egység, program teljesítésekor kerül sor. Ez az értékelés – a formatív értékeléssel együtt – a tanulók teljesítményének és a program hatékonyságának meghatározását segíti. A szummatív értékelés által nyert eredmények, témazáró jegyek a végső (félévi, év végi) minősítésnek általában csak egyik, de jelentős összetevőjét jelentik.

A szummatív értékelés (témazáró, házi vizsga) érdemjegye a tanár döntésének függvényében témánként egyszer javítható (kivétel a belső vizsgán elért érdemjegy). Ebben az esetben mindkét jegy beírásra kerül.

1.11.2. Az értékelés pedagógiai elvei és eljárásai

Elveink, eljárásaink összhangban vannak a köznevelési törvény 54.§-ával.

Az értékelés akkor sikeres, ha folyamatos, sokoldalú (méri az emlékezeti teljesítményt, az ismeretek alkalmazását és feladat-meghatározó), változatos, kiszámítható és tudatosított.

E pedagógiai tevékenység során a tanulói teljesítményt összehasonlítjuk az elvárt követelményszinttel. Figyelünk arra, hogy a szorosan vett tantárgyi tudás mellett a tanuló minden pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és az ezekben elért fejlődését is osztályozzuk, s az osztályzaton kívül rámutatunk a helyes és a hibás elemekre.

A értékelés pedagógiai elvei:

- Fegyelmelési céllal osztályzatot nem adunk.
- Az osztályozott írásbeli dolgozatot, feladatlapot a tanulónak látnia kell, a szülő is megnézheti.
- Az érdemjegyet a szaktanár az osztálykönyvbe való bejegyzéssel egyidejűleg az ellenőrző könyvbe is beírja.
- Az érdemjegyet nem tesszük függővé a tanuló korábbi eredményeitől.
- A házi feladatokat ellenőrizzük és értékeljük (ha jegyet adunk rá, akkor az feleletjegy értékű legyen).
- Egy-egy félévben az évfolyamon tanult minden tantárgyból a tanuló legalább 3-3 érdemjegyet kap, lehetőség szerint ebből legalább egyet szóbeli feleletre.
- A témazáró dolgozatok számának minimuma az adott tantárgy heti óraszama.
- A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységét - és nem mindig - osztályozzuk. A nem minősítő értékelés szerepe: a korrigálás, segítés, tanácsadás, orientálás, irányítás. Ez történhet szóban és - a tanuló írásbeli dolgozatán - írásban.
- A tanuló írásbeli munkájának helyesírási hibáit minden szaktanár javítja.

- A tanuló teljesítménye értékelésének szempontjából a legjelentősebb információt a szummatív értékeléssel kapott érdemjegyek jelentik, ez az érdemjegy nagyobb szerepet játszik a félévi és év végi osztályzat kialakításakor.
- A félévi és év végi osztályzat az összteljesítményt értékeli, ez a tanuló félévi vagy egész évi érdemjegyeiből kialakuló átlag körüli érték, amelynek megállapításakor figyelembe vesszük a fejlődést és a tanuló félévi, illetve egész évi összteljesítményét.

1.11.3. Az osztályozás

Az osztályozás a köznevelési törvény 54. §-a szerint történik:

„54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). [...]

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

(7) A tanuló értékelésekor, minősítésekor az (1) bekezdésben meghatározottakat – az érdemjegy és az osztályzat alkalmazására vonatkozó rendelkezések kivételével – akkor is alkalmazni kell, ha az iskola nem használja az érdemjegy, az osztályzat megjelölést.

(8) Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli a (2) bekezdésében foglaltak szerint. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.”

1.11.4. A tantárgyi osztályzatok tartalma

A tanuló teljesítménye az adott tantárgyból:

jeles (5): ha az adott évfolyamra meghatározott tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyag tartalmát, és azt alkalmazni is képes. Az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten pontosan, szabatosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt, tud szabatosan önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni és véleményt nyilvánítani az órán a tananyaggal kapcsolatban.

elégséges (2): ha az adott évfolyamra meghatározott, a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel és jártasságokkal rendelkezik.

A közbülső osztályzatok megállapítása a kialakult tanári gyakorlat szerint történik.

A tantárgyi osztályzatokat a szaktanár adja.

1.11.5. A gyógytestnevelésre járó tanulóink osztályozása testnevelésből

Gyógytestnevelésre kötelezett diákjaink félévi és tanév végi jegye a gyógytestnevelő által javasolt osztályzat.

1.12. A vizsgatárgyak részei és követelményei

1.12.1. A középszintű érettségi vizsga témakörei

1.12.1.1. Magyar nyelv és irodalom

Irodalom

1. Életművek
2. Szerzők
3. Látásmódok
4. A kortárs irodalomból
5. Világirodalom
6. Színház- és drámatörténet
7. Az irodalom határterületei
8. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra
9. Bármely szerző, mű megközelíthető tematikus, motivikus, műfaji, poétikai szempontból vagy a korszak, stílustörténet összefüggésében, vagy bármely tematikus, motivikus, műfaji, poétikai, korszakbeli vagy stílustörténeti jellemzőhöz kapcsolhatóak szerző/k, mű/vek.

Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

1.12.1.2. Történelem

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
5. Magyarország a Habsburg Birodalomban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig
11. A jelenkor
12. A mai magyar társadalom és életmód

1.12.1.3. Emberismeret és etika

1. Az emberi természet
2. Az erkölcsi lény
3. Az erkölcsi cselekedet
4. Az etika megalapozása
5. Az erények és a jellem
6. Társas kapcsolatok
7. Erkölcs és társadalom
8. Vallás és erkölcs
9. Korunk erkölcsi kihívásai

1.12.1.4. Élő idegen nyelv (angol, francia, német, olasz, spanyol, orosz, szlovák)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika

1.12.1.5. Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
 - Halmazok
 - Matematikai logika
 - Kombinatorika
 - Gráfok
2. Számelmélet, algebra
 - Alapműveletek
 - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - Racionális és irracionális számok
 - Valós számok
 - Hatvány, gyök, logaritmus

- Betűkifejezések
 - Arányosság
 - Egyenletek, egyenletrendszerek
 - Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
 - Középértékek, egyenlőtlenségek
3. Függvények, az analízis elemei
- A függvény
 - Egyváltozós valós függvények
 - Sorozatok
4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria
- Elemi geometria
 - Geometriai transzformációk
 - Síkbeli és térbeli alakzatok
 - Vektorok síkban és térben
 - Trigonometria
 - Koordinátagometria
 - Kerület, terület
 - Felszín, térfogat
5. Valószínűség számítás, statisztika
- Leíró statisztika
 - A valószínűség számítás elemei

1.12.1.6. Informatika

1. A kommunikáció
2. Információ és társadalom
3. Információs társadalom
4. Informatikai alapok – hardver
5. Informatikai alapok – szoftver
6. Szövegszerkesztés
7. Táblázatkezelés
8. Adatbázis-kezelés
9. Információs hálózati szolgáltatások
10. Prezentáció (bemutató) és grafika
11. Könyvtárhasználat

1.12.1.7. Fizika

1. Mechanika
 - Newton törvényei
 - Pontszerű és merev test egyensúlya
 - Mozgásfajták
 - Munka, energia
2. Termikus kölcsönhatások
 - Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 - Hőtágulás
 - Állapotegyenletek
 - Az ideális gáz kinetikus modellje
 - Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
 - Kalorimetria
 - Halmazállapot-változások

- A termodinamika II. főtétele
- 3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás
 - Elektromos mező
 - Egyenáram
 - Félvezetők
 - Az időben állandó mágneses mező
 - Az időben változó mágneses mező
 - A váltakozó áram
 - Elektromágneses hullámok
 - A fény mint elektromágneses hullám
- 4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás
 - Az anyag szerkezete
 - Az atom szerkezete
 - Az atommagban lejátszódó jelenségek
 - Sugárvédelem
- 5. Gravitáció, csillagászat
 - A gravitációs mező
 - Csillagászat
- 6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
 - A fizikatörténet fontosabb személyiségei
 - Felfedezések, találmányok, elméletek

1.12.1.8. Biológia

1. Rendszertan és evolúció
 - Az élőlények rendszerezése. A vírusok, a prokarióták, az egysejtű eukarióták
 - A többsejtű eukarióták. A gombák és a telepes növények. A hajtásos növények szerveződése
 - A növényi és az állati szövetek
 - A többsejtű állatok szerveződése, az összájúak és az újszájúak
2. Molekuláris és sejtbiológia
 - A biogén elemek. A víz és az ásványi sók. A kolloid állapot biológiai jelentősége
 - A lipidek és a szénhidrátok biológiai jelentősége
 - A fehérjék és a nukleinsavak biológiai jelentősége
 - Az enzimek, az enzimműködés
 - A sejtanyagcsere. Az építő és a lebontó anyagcsere-folyamatok
 - A szénhidrátok felépítése, lebontása
 - A DNS, mint örökítő anyag. A genetikai kód. A fehérjék bioszintézise
 - A sejtalkotók felépítése és működése. A biológiai membránok és anyagforgalmuk
 - A színtestek és a mitokondriumok
 - A sejtmag és a kromoszómák
 - A sejtek osztódása
3. A növények életműködései
 - A növények vízforgalma, vízgazdálkodása és anyagszállítása
 - A növények ásványi anyag felvétele, gázcseréje és kiválasztása
 - A növények mozgása és ingerlékenysége. Szabályozás a növények szervezetében
4. Az állatok és az ember életműködése
 - A belső környezet stabilitása, a belső védekezés
 - A vér és a vércsoportrendszerek
 - Az állatok és az ember keringési rendszere

- Az állatok és az ember kültakarója
 - Az állatok és az ember légzése
 - Az állatok és az ember táplálkozása
 - Az állatok és az ember kiválasztása
 - Az állatok és az ember mozgása
 - Az életműködések szabályozása
 - Az idegi szabályozás evolúciója
 - A gerincvelő, az agytörzs és a nagyagy. Az érző- és a mozgatóműködés
 - A vegetatív idegrendszer
 - A hormonális szabályozás. Az agyalapi mirigy, a mellékvese, a pajzsmirigy, a hasnyálmirigy belső elválasztású szigetei. Az ivarmirigyek hormontermelése
 - Egészséges életmód, fontosabb betegségek és megelőzése
5. Szaporodás, növekedés, fejlődés, öröklődés
- A meiózis, a gének rekombinációja, az ivaros és az ivartalan szaporodás
 - A növények növekedése és fejlődése
 - Az állatok növekedése és fejlődése
 - Az ember nemi működései, az ivarsejt- és az ivarihormon-termelés szabályozása
 - Az ember növekedése és fejlődése
 - Az öröklődés és a változékonyság. A mutáció
 - A minőségi és a mennyiségi tulajdonságok öröklődése
 - Az emberi öröklődés
6. Populációgenetika és evolúció
- A populációk genetikai egyensúlya. A szelekció és az alkalmazkodás
 - Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok. Új fajok kialakulása
 - A fizikai, a kémiai és a biológiai evolúció az eukarióta sejt kialakulásáig
 - Az ember evolúciója
7. Ökológia és etológia
- Az egyed feletti szerveződési szintek. Az élő és az élettelen környezeti tényezők
 - A populációk, a biocönózisok
 - A bioszféra anyag- és energiaforgalma. A környezet- és a természetvédelem.
 - Az öröklött és a tanult magatartásformák
 - Létfenntartási és szaporodási viselkedési formák
 - Társas viselkedés, szociális kapcsolatok az élővilágban
 - Kommunikáció az állatvilágban
- 1.12.1.9. Kémia
1. Általános kémia
- Atomszerkezet
 - Kémiai kötések
 - Molekulák, összetett ionok
 - Anyagi halmazok
 - Kémiai átalakulások
2. Szervetlen kémia
- Hidrogén
 - Nemesgázok
 - Halogénelemek és vegyületek
 - Oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - Nitrogéncsoport elemei és vegyületeik

- Széncsoport elemei és vegyületeik
- Fémek
- 3. Szerves kémia
 - Szerves vegyületek általános jellemzői
 - Szénhidrogének
 - Halogéntartalmú szénhidrogének
 - Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - Szénhidrátok
 - Fehérjék
 - Nukleinsavak
 - Műanyagok
 - Energiagazdálkodás

1.12.1.10. Földrajz

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszféra földrajzai
 - kőzetburok
 - levegőburok
 - vízburok
 - talaj
4. A földrajzi övezetesség
5. Népeség és településföldrajz
6. Változó világ társadalmi-gazdasági képe
 - világgazdaság
 - gazdasági ágazatok
7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók ország csoportok és országok
8. Magyarország földrajza
9. Európa regionális földrajza
10. Az Európán kívüli földrészek földrajza
11. A globális világproblémák földrajzi vonatkozásai

1.12.1.11. Ének-zene

1. Reprodukálás
 - Éneklés
 - Népzene
 - Műzene
 - Műelemzés
 - Népzene
 - Műzene
2. Befogadás
 - Zenetörténet
 - Népzene
 - Műzene
 - Zenefelismerés
 - Népzene
 - Műzene
 - Zeneelmélet

- Dallamírás

Az egyes témakörökhöz mindig aktuális műjegyzék kapcsolódik.

1.12.1.12. Rajz és vizuális kultúra

A. ALKOTÁS

1. Vizuális eszközök

- Vizuális nyelv
 - A vizuális nyelv alapelemei
 - Vonal
 - Sík- és térforma
 - Tónus, szín
 - Tér
 - A vizuális nyelvi elemek viszonyai
 - Kompozíció, konstrukció
 - Kontraszt, harmónia
 - Vizuális nyelv és kontextus
- Technikák
 - Rajzolás
 - Festés
 - Kollázs
 - Nyomtatás
 - Makettezés, modellezés
 - További technikák

2. Tevékenységsszintek

- Ábrázolás, látványértelmezés
 - Formaértelmezés
 - Arány
 - Forma, alak, karakter
 - Szerkezet, felépítés, működés
 - Térértelmezés
 - Téri helyzetek
 - Nézőpont
 - Tértmélység
 - Térábrázolási konvenciók
 - Színértelmezés
- Szín- és fényviszonyok
 - Mozgásértelmezés
- Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 - Térviszonyok
 - Kompozíció
 - Színhatás
 - Érzelmek
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép és szöveg
 - Vizuális információ
 - Tárgyak és környezet

B. BEFOGADÁS

1. Vizuális eszközök

- Megjelenítés sajátosságai

- Vizuális nyelvi elemek
- Térábrázolási módok
- Vizuális minőségek
- Látványértelmezés
- Kontraszt, harmónia
- Különböző technikák
- 2. Tevékenységterületek
 - Vizuális kommunikáció
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép és szöveg
 - Vizuális információ
 - Tömegkommunikáció
 - Médiakategóriák
 - Fotó, mozgókép
 - Tárgy- és környezetkultúra
 - Forma- és funkcióelemzés
 - Tervezési folyamat
 - Kézműves és ipari tárgykultúra
 - Népművészet
 - Kifejezés és képzőművészet
 - Művészeti ágak
 - Műfajok
 - Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok
 - Stílusjegyek
 - Alkotások és alkotók
 - Műelemző módszerek
 - A mű tárgyi és kulturális környezete

Az egyes témakörökhöz mindig aktuális műtárgylista kapcsolódik.

1.12.1.13. Testnevelés

Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelés és sportjátékok
12. Természetben üzhető sportok

Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika
3. Torna
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás

6. Testnevelés és sportjátékok

- Kézilabda
- Kosárlabda
- Labdarúgás
- Röplabda

1.12.1.14. Dráma

1. Színház- és drámatörténet
2. Színház- és drámaelmélet
3. Színházi műfajok
4. Drámajáték
5. Mozgás, tánc- és mozgásszínházi ismeretek
6. Bábjáték
7. Beszéd, vers- és prózamondás, egyéni vagy közös daléneklés

1.12.1.15. Mozgókép és médiaismeret

1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai
2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek
3. Mozgóképi szövegalkotás
4. Műfaj- és műismeret
5. Korstílusok, szerzők és művek
6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek
7. Magyar filmtörténeti ismeretek
8. Média a mindennapi életben
9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
10. Médiaintézmények
11. A reprezentáció
12. Jellegzetes televíziós műsortípusok

1.12.1.16. Filozófia

Filozófiai problémák

1. Mi a filozófia?
2. A létre vonatkozó kérdés
3. A test-lélek probléma
4. Megismerhetőség, igazság, bizonyosság
5. Az én problémája
6. A végesség emberi problémája
7. Az érték problémája: a jó és a szép
8. A szabadság kérdése
9. A környezet- és bioetika problémái
10. Globalizáció és társadalom

Filozófusok alapvető gondolatainak ismerete

1. Platón
2. Arisztotelész
3. Descartes
4. Kant
5. Nietzsche

Korszakok, irányzatok

1. Antik görög filozófia
2. Felvilágosodás
3. Életfilozófiák

1.12.1.17. Társadalomismeret

Társadalomismeret

1. A társadalmi szabályok
2. Jogi alapismeretek
3. Állampolgári ismeretek
4. A család és a felnőtté válás
5. Kultúra és közösség
6. A társadalmi viszonyok

Jelenismeret

1. Az új gazdasági és társadalmi világregend
2. Kultúra és globalizáció
3. Az életmód átalakulása
4. A növekedés határai

Gazdasági ismeretek

1. Vállalkozás, vállalkozó
2. A vállalkozások szerepe, jelentősége a magyar gazdaságban
3. A gazdasági környezet
4. A marketing alapjai
5. A vállalkozás finanszírozása
6. Fogyasztó a piacgazdaságban
7. Nemzetközi kereskedelem

1.12.2. Az osztályozó vizsgák követelménye

Az osztályozó vizsgák követelményeit a Házirend melléklete tartalmazza.

1.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez használt módszerek

A tanulók egészségi állapotának hosszú távú fenntartásához, javításához szükség van a fizikai fittség folyamatos fejlesztésére, mérésére.

A 2014/2015. tanévtől központilag előírt, a Magyar Diáksport Szövetség által létrehozott diagnosztikai és oktatási célú Nemzeti Egységes Fittségi Teszt (későbbiekben NETFIT) mérési és értékelési rendszerével végezzük a tanulók fizikai állapotának mérését.

A NETFIT eredményei lehetőséget adnak:

- a diákok egyéni értékelésére, nyomon követésére,
- az osztályok, évfolyamok minősítésére,
- intézményi szintű következtetések levonására,
- országos szintű állapot megítélésére.

A méréssel kapott objektív adatok képet adnak a tanulók edzettségi, fittségi illetve egészségi állapotáról és előre jeleznek a felnőtt kor munkabírására, aktivitására.

A NETFIT fitsségi profiljai és tesztjei:

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:
 - testtömeg és testmagasság mérése a testtömegindex (BMI) kiszámításához
 - testzsírszázalék – mérés
2. Aerob fitsségi (állóképességi) profil:
 - állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)
3. Vázizomzat fitsségi profil:
 - ütemezett hasizom teszt
 - törzsemelés teszt
 - ütemezett fekvőtámasz teszt
 - kézi szorítóerő mérése
 - helyből távolugrás teszt
4. Hajlékonysági profil:
 - hajlékonysági teszt

A felmérést a 35/2014.(IV.30) EMMI rendelet alapján minden tanév január 05. és május 15. között kell elvégezni. Az adatokat a testnevelő tanár rögzíti és a tanulók felé is értékeli a kapott eredményeket a központilag megküldött értékelési táblázatok alapján.

1.13.1. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

A továbblépést az év végi osztályzat határozza meg, alapja a tanévben nyújtott teljesítmény. A tanuló teljesítményét a tanévben szerzett jegyek alapján a szaktanár osztályzattal minősíti.

A köznevelési törvény 54.§ (5) bekezdése alapján az egyes tanulók év végi osztályzatát, a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló teljesítse a Helyi tantervben az adott évfolyamra előírt követelményeket, vagyis minden tantárgyból legalább elégséges év végi osztályzata legyen. A továbbhaladásról az adott osztályban tanító pedagógusok döntenek.

A tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül – elégtelen osztályzat esetén csak sikeres javítóvizsga után léphet magasabb évfolyamba. A javítóvizsgák és pótló vizsgák időpontja: augusztus utolsó hete.

1.13.2. Intézményen belüli átlépés

A helyi tantervünk az egyes osztályok közötti átjárhatóságot biztosítja. Az emelt szintű csoportból az általános tantervű csoportba és fordítva át lehet lépni. Az átlépés csak tanév kezdéskor lehetséges és különbözeti vizsga letételéhez köthető, melyről az igazgató dönt a helyi tantervben előírt követelmények figyelembevételével.

1.14. A felvételi eljárás különös szabályai, átvétel más iskolából

1.14.1. Az intézménybe lépés az iskola induló (7., 9.) évfolyamain

Intézményünkbe az általános iskola 6., illetve 8. osztályát jó eredménnyel elvégző tanulók kerülhetnek be.

Az iskolába jelentkező tanulók felkészültségének megítéléséhez az iskola felvételi vizsgát szervez. A felvételi vizsgáról és annak módjáról a tantestület az adott év munkatervében a hatályos jogszabályok és a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet figyelembevételével dönt. Az iskolába történő felvétel az addigi tanulmányi eredmény (hozott pont), a felvételi eljárást

megelőző központi írásbeli felvételi vizsga (szerzett pont) alapján történik. A hat évfolyamos gimnáziumi felvételinél szóbeli vizsga is szervezhető. A hozott-, és a szerzett pontok arányát az adott évi felvételi tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra.

A felvételi vizsga tárgyai: anyanyelv, illetve matematika. A vizsga elsősorban készségeket, képességeket mér. A tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt a felvételiző tanulók összpontszám szerinti rangsora, valamint a Felvételi Központ (KIFIR) listája alapján.

1.14.2. Átvétel más intézményből

Más intézményből a létszámkeretek figyelembevételével, indokolt esetben a szülő kérésére külön eljárás keretében vehető át tanuló. Az eljárás során a tanuló tanulmányi előmenetelét, szociális helyzetét, illetve egyéb körülményeket figyelembe véve az igazgató dönt.

Az évközi felvétel, illetve más iskolából való átvétel esetén a tanulónak az általa addig nem tanult, de a továbbhaladáshoz szükséges ismeretanyagból különbözeti, illetve osztályozó vizsgát kell tenni, amelynek alapja az iskola helyi tanterve.

Az igazgató döntését határozatba foglalja, amely kitér az esetleges osztályozó, vagy különbözeti vizsga anyagára és annak időpontjára.

2. Az iskola helyi tanterve

Bevezetés

Az iskolánkban folyó oktató-nevelő munka színtere – 2005 szeptemberétől, akkori fenntartónk, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata határozatai alapján – a gimnáziumi oktatás.

A gimnáziumi oktatás két formában valósul meg, a hat évfolyamos gimnázium és a négy évfolyamos gimnázium.

2.1. Hat évfolyamos gimnáziumi képzés

Iskolánkban 1992-ben indult a hat évfolyamos gimnáziumi képzés, a bajai III. Béla Gimnázium programja alapján. Az oktatás 2001-től saját tantervünk alapján folyik, amelyet a jogszabályi változások miatt többször módosítottunk (HT6-2001, HT6-2003, HT6-2005, HT6-2008, HT6-2010.)

A HT6-2008-ban a bányász hagyományok iskolai ápolásának tantervi átvezetése a HT6-2005 óratervét nem érintette. Az osztályfőnöki, az ének-zene és a társadalomismeret tantervét egészítettük ki, a többi tantárgy tanterve változatlan maradt.

2010 szeptemberétől – a 7. évfolyamon, felmenő rendszerben – vezettük be a NAT 2003-ra épülő HT6-2010 helyi tantervünket.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény valamint a 110/2012 (VI.4) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet előírásai alapján készítettük el a legújabb helyi tantervünket a HT6-2013-at, ami az 51/2012. (XII. 21.) a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről rendelkező EMMI rendelet 4. mellékleteként megjelent „Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára” alapján készült.

A következő években használt tanterveink alapelvei:

HT6-2008

HT6-2010

HT6-2013

A tantárgyak jellegéből adódóan a tanulók gyakorlásra fordítható idejének megnöveléséért, az órai munka hatékonyságának fokozásáért **csoportbontásban** tanítjuk az idegen nyelv, a matematika és az informatika tantárgyakat minden, a magyar nyelv tantárgyat a 7-8. évfolyamon. A testnevelés órákon két osztály tanulóból három csoportot alakítunk ki.

Az **első idegen nyelv** lehet angol, német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult.

A **második idegen nyelv** választható, a jelentkezők számától függően lehet:

angol, német, francia, olasz, szlovák, latin.	angol, német, francia, olasz, spanyol, orosz, szlovák, latin.	angol, német, francia, olasz, orosz, latin.
---	---	---

A 11-12. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeretet elsősorban **az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésre** fordítjuk. A 11. és 12. évfolyamon az emelt szintű felkészítést

specializáció (kötelező órakeretben), illetve fakultáció (nem kötelező órakeretben) formájában szervezzük.

A tanulóknak két tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

A tanulóknak egy tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló második, harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

A tanulóknak két tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

Az emelt szintű csoportok szervezésénél a 11-12. évfolyamon, ha a feltételek – óraszám, tanulólétszám stb. – engedik, akkor lehetőség van a törzsóra és az emelt szintű felkészítő órák összevonására, egységes tanmenet szerinti tanítására. A matematika tantárgy esetében a tantervi követelmények és sajátságok miatt ezt a formát alkalmazzuk.

A matematika emelt szintű csoportok szervezésénél – a tantárgyi sajátságok miatt – a 11-12. évfolyamon a törzsórákat és az emelt szintű felkészítő órákat összevonjuk és egységes tanmenet szerinti tanítjuk.

A HT6-2008 tantervi változat az akkor aktuális törvényi előírások, a kerettantervi rendelet szabályozása és az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült. A tantervet aktualizáltuk a kétszintű érettségi vizsga követelményei alapján.

A HT6-2010 tantervi változat az aktuális törvényi előírások, a Nemzeti Alaptanterv szabályozása, az OKM által akkreditáltatott KHF 2965-5/1/2008 számú Keret-tanterv az alapfokú nevelés-oktatás alapozó és fejlesztő szakaszára (5-8. évfolyam), a KHF 2965-5/2/2008 számú Kerettanterv a gimnáziumok számára valamint az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült.

A HT6-2013 az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 4. mellékletként megjelent „Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára” alapján az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült.

A középszintű érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az idegen nyelvek, a matematika, az informatika, a fizika, a kémia, a biológia, és a földrajz alapóraszámú tanterve alapján biztosítjuk a felkészítést.

A emelt szintű érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az idegen nyelvek, a matematika, a fizika, a kémia, a biológia és a földrajz alap és specializációs/fakultációs tanterve együttesen készít fel, tartalmazza annak követelményeit.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 6. számú mellékletében meghatározott órakeret alapján biztosítottnak látszik, hogy a hat évfolyamos gimnáziumi képzésben megvalósíthatjuk a tehetséggondozást, a jó képességű tanulók fejlesztő légkörben folyó oktatását.

2.1.1. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2008**2.1.1.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT6-2008)**

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	74	55,5	37	37	37	32
Irodalom ⁽¹⁾⁽⁸⁾	74	92,5	92,5	111	129,5	144
Történelem ⁽⁹⁾	74	74	74	74	111	96
Társadalomismeret ⁽¹⁰⁾						32
Emberismeret és etika ⁽¹²⁾	18,5					32
Bevezetés a filozófiába						32
1. idegen nyelv ⁽²⁾	148	148	148	148	111	96
2. idegen nyelv ⁽³⁾			111	111	111	96
Matematika ⁽¹³⁾	148	148	111	111	111	144
Informatika	37	55,5	37			
Fizika	55,5	55,5	55,5	74	92,5	
Biológia	55,5	55,5	55,5	55,5	111	
Kémia	55,5	55,5	74	74		
Földrajz	55,5	55,5	74	74		
Ének-zene	37	37	37	37		
Rajz és vizuális kultúra	37	37	37	37		
Művészeti ismeretek ⁽¹¹⁾					37	32
Technika és életvitel	18,5	18,5				
Testnevelés	74	74	74	74	74	64
Osztályfőnöki	37	37	37	37	37	32
1. specializáció ⁽⁴⁾⁽⁷⁾					74	64
2. specializáció ⁽⁵⁾⁽⁷⁾					74	64
Kötelező óraszám	925+74	925+74	1017,5+37	1017,5+37	1110	960
Fakultáció ⁽⁶⁾⁽⁷⁾					74	64
Összesen	999	999	1054,5	1054,5	1110+74	960+64

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk.

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, melynek óraszámát a 7-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, szlovák.

⁽⁴⁾ Kötelezően választandó tantárgy.

⁽⁵⁾ Választható tantárgy.

⁽⁶⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁷⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁸⁾ A tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat az irodalom tantárgyba integráltuk.

⁽⁹⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul 9-10. évfolyamos anyagát a történelem tantárgy 10. osztályos tananyagába integráltuk.

⁽¹⁰⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul 11-12. évfolyamos anyagát a 12. osztályban önálló tantárgy-ként tanítjuk.

⁽¹¹⁾ A művészetek tantárgyi modult a 11. és a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk, Művészeti ismeretek címmel.

⁽¹²⁾ Az emberismeret és társadalomismeret, etika tantárgyi modul 7. évfolyamos anyagát önálló tantárgyként tanítjuk Emberismeret és etika tantárgyként.

⁽¹³⁾ A matematika óraszámát a 7-8. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

2.1.1.2. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés óraterve (HT6-2008)

Tantárgy	Kerettantervi tantárgy és integrált tantárgyi modul Szabadon tervezhető óraszám	Heti óraszámok évfolyamonként					
		7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	1,5	1	1	1	1
Irodalom ^{(1) (8)}	Magyar nyelv és irodalom	2	2	2,5	3	3	3
	Tánc és dráma					0,5	0,5
	Mozgóképek és médiaismeret		0,5				1
	Összesen:	2	2,5	2,5	3	3,5	4,5
Történelem	Történelem (és állampolgári ismeretek)	2	2	2	1,5	3	3
	Társadalomismeret				0,5		
	Összesen:	2	2	2	2	3	3
Társadalomismeret	Társadalomismeret						1
Emberismeret és etika	Emberismeret és etika	0,5					1
Bevezetés a filozófiába	Bevezetés a filozófiába						1
1. idegen nyelv ⁽²⁾	Angol, német	4	4	4	4	3	3
2. idegen nyelv ⁽³⁾	Angol, német, francia, latin, olasz, szlovák			3	3	3	3
Matematika ⁽⁸⁾	Matematika	4	4	3	3	3	4,5
Informatika	Informatika	1	1,5	1			
Fizika	Fizika	1,5	1,5	1,5	2	2,5	
Biológia	Biológia	1,5	1,5	1,5	1,5	3	
Kémia	Kémia	1,5	1,5	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	1,5	1,5	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1		
Művészeti ismeretek	Művészetek					1	1
Technika és életvitel	Technika és életvitel	0,5	0,5				
Testnevelés	Testnevelés és sport	2	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
1. specializáció ^{(4) (7)}	Szabadon tervezhető órakeretből					2	2
2. specializáció ^{(5) (7)}	Szabadon tervezhető órakeretből					2	2
Kötelező óraszám		25+2	25+2	27,5+1	27,5+1	30	30
Fakultáció ^{(6) (7)}	Nem kötelező órakeretből					2	2
Összesen		27	27	28,5	28,5	30+2	30+2

(1) A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk.

(2) Az első idegen nyelv angol vagy német, melynek óraszámát a 7-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

(3) Választható: angol, francia, latin, német, olasz, szlovák

(4) Kötelezően választandó tantárgy.

(5) Választható tantárgy.

(6) Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

(7) A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

(8) A matematika óraszámát a 7-8. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

2.1.2. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2010**2.1.2.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT6-2010)**

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	55,5	55,5	37	37	37	32
Irodalom ⁽¹⁾	74	74	111	111	111	96
Történelem ⁽⁹⁾	74	74	74	74	111	96
Társadalomismeret ⁽⁹⁾						32
Emberismeret és etika ⁽¹⁰⁾	18,5	18,5			37	
Bevezetés a filozófiába						32
1. idegen nyelv ⁽²⁾	148	148	148	148	111	96
2. idegen nyelv ⁽³⁾			74	74	111	96
Matematika ⁽⁴⁾	148	148	111	111	111	128
Informatika	37	37	74		55,5	48
Fizika	55,5	55,5	74	74	74	
Biológia	55,5	55,5		74	74	74
Kémia	55,5	55,5	74	74		
Földrajz	55,5	55,5	74	74		
Ének-zene	37	37	37	37		
Rajz és vizuális kultúra	37	37	37	37		
Művészetek ⁽⁸⁾					74	64
Technika és életvitel	18,5	18,5				
Testnevelés ⁽¹¹⁾	92,5 / 185	92,5 / 185	92,5 / 185	92,5 / 185	92,5 / 185	80 / 160
Osztályfőnöki	37	37	37	37	37	32
Specializáció ⁽⁵⁾⁽⁷⁾					74	64
Kötelező óraszám ⁽¹¹⁾	925+74/ 925+92,5+74	925+74/ 925+92,5+74	1017,5+37/ 1017,5+92,5+37	1017,5+37/ 1017,5+92,5+37	1110/ 1110+92,5	960/ 960+80
Fakultáció ⁽⁶⁾⁽⁷⁾					74	64
Összesen ⁽¹¹⁾	999 / 1091,5	999 / 1091,5	1054,5 / 1147	1054,5 / 1147	1110+74 / 1202,5+74	960+64 / 1040+80

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (7-8. évfolyamon magyar nyelv 1,5 óra, irodalom 2 óra, 9-12. évfolyamon magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, melynek óraszámát a 7-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

⁽⁴⁾ A matematika óraszámát a 7-8. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁵⁾ Kötelezően választandó tantárgy.

⁽⁶⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁷⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁸⁾ A tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat a művészetekkel egy tantárgyba integráltuk Művészeti ismeretek elnevezéssel

⁽⁹⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tan-anyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

⁽¹⁰⁾ Az emberismeret és társadalomismeret, etika tantárgyi modul 7. évfolyamos anyagát önálló tantárgyként tanítjuk Emberismeret és etika tantárgyként.

⁽¹¹⁾ A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXCV. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember1-jétől, felmenő rendszerben a 7. és a 9. évfolyamtól heti 5-re emeltük.

A hat évfolyamos gimnáziumi képzés óraterve (HT6-2010)

Tantárgy	NAT műveltségi terület	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám					
			7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	Magyar nyelv	1,5	1,5	1	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾		Irodalom	2	2	3	3	3	3
Történelem ⁽⁹⁾	Ember és társadalom	Történelem, Társadalomismeret	2	2	2	2	3	3
Társadalomismeret ⁽⁹⁾		Társadalomismeret						1
Emberismeret és etika	Ember és társadalom	Emberismeret és etika	0,5	0,5			1	
Bevezetés a filozófiába	Ember és társadalom	Bevezetés a filozófiába						1
1. idegen nyelv ⁽²⁾	Élő idegen nyelv		4	4	4	4	3	3
2. idegen nyelv ⁽³⁾	Élő idegen nyelv				2	2	3	3
Matematika ⁽⁴⁾	Matematika	Matematika	4	4	3	3	3	4
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	2		1,5	1,5
Fizika	Ember a természetben	Fizika	1,5	1,5	2	2	2	
Biológia	Ember a természetben	Biológia	1,5	1,5		2	2	2
Kémia	Ember a természetben	Kémia	1,5	1,5	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	Földünk és környezetünk	1,5	1,5	2	2		
Ének-zene	Művészetek	Ének-zene	1	1	1	1		
Rajz és vizuális kultúra ⁽¹¹⁾	Művészetek	Rajz és vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiai.	1	1	1	1		
Művészetek ⁽⁸⁾	Művészetek	Művészetek, Tánc és dráma Mozgóképkultúra és médiai.					2	2
Technika és életvitel	Ember a természetben, Életvitel és gyakorlati i.	Technika és életvitel	0,5	0,5				
Testnevelés ⁽¹²⁾	Testnevelés és sport	Testnevelés	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5
Osztályfőnöki	Életvitel és gyakorlati i.	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Specializáció ^{(5) (7)}		Szabodon tervezhető					+2	+2
Kötelező óraszám			25/27,5 +2	25/27,5 +2	27,5/30 +1	27,5/30 +1	30/32,5	30/32,5
Fakultáció ^{(6) (7)}		Nem kötelező órakeretből					+2	+2
Összesen			27 / 29,5	27 / 29,5	28,5 / 31	28,5 / 31	30+2/ 32,5+2	30+2/ 32,5+2

(1) A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (7-8. évfolyamon magyar nyelv 1,5 óra, irodalom 2 óra, 9-12. évfolyamon magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

(2) Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 7-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

(3) Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

(4) A matematika óraszámát a 7-8. évfolyamon a nem kötelező órakeretből heti egy órával megemeltük.

(5) Kötelezően választandó tantárgy.

(6) Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

(7) A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

(8) A tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat a művészetekkel egy tantárgyba integráltuk Művészetek elnevezéssel

(9) A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tananyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

(10) Az emberismeret és társadalomismeret, etika tantárgyi modul 7-8. évfolyamos anyagát önálló tantárgyként tanítjuk Emberismeret és etika tantárgyként.

(11) A mozgóképkultúra és médiaismeret modul 8. évfolyamos anyagát a rajz és vizuális kultúra tantárgyba integráltuk.

(12) A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXCV. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben a 7. és a 9. évfolyamtól heti 5-re emeltük.

2.1.3. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT6-2013**2.1.3.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT6-2013)**

Tantárgy	Éves óraszám					
	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ^{(1) (2)}	72	72	72	36	36	31
Irodalom ⁽¹⁾	72	72	108	108	108	93
1. idegen nyelv ⁽³⁾	144	144	144	144	108	93
2. idegen nyelv ⁽⁴⁾			108	108	108	93
Matematika ⁽⁵⁾	108	144	144	144	108	124
Történelem ⁽⁶⁾	72	72	72	108	108	93
Erkölcstan/Hit- és erkölcstan ⁽⁷⁾	36	36				
Etika					36	
Biológia ⁽⁸⁾	72	54		72	72	62
Fizika ⁽⁸⁾	72	54	72	72	72	
Kémia ⁽⁹⁾	54	72	72	72		
Földrajz ⁽⁹⁾	54	72	72	72		
Ének-zene	36	36	36	36		
Vizuális kultúra	36	36	36	36		
Dráma és tánc ⁽¹⁰⁾			36			
Művészetek					72	62
Informatika ⁽¹¹⁾	36	36	72	72		
Életvitel és gyakorlat ⁽¹²⁾	36					62
Testnevelés	180	180	180	180	180	155
Osztályfőnöki	36	36	36	36	36	31
Emelt szintű felkészítés (specializáció) ⁽¹³⁾					108; 108	93; 93
Rendelkezésre álló órakeret	1116	1116	1260	1296	1260	1085

(1) A magyar nyelv és irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

(2) A magyar nyelv tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 7. és a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

(3) Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 7-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

(4) Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

(5) A matematika óraszámát a 8., a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(6) A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(7) A tanuló és a szülő választásától függően Erkölcstan vagy Hit- és erkölcstan.

(8) A biológia és a fizika óraszámát a 8. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti fél-fél órával megemeltük.

(9) A kémia és a földrajz óraszámát a 7. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti fél-fél órával megemeltük.

(10) A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

(11) Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

(12) Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(13) A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, német, francia, olasz, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, vizuális kultúra.

2.1.3.2. A hat évfolyamos gimnáziumi képzés óraterve (HT6-2013)

Tantárgy	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám					
		7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾⁽²⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	2	2	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	2	3	3	3	3
I. idegen nyelv ⁽³⁾	I. idegen nyelv	4	4	4	4	3	3
2. idegen nyelv ⁽⁴⁾	II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika ⁽⁵⁾	Matematika	3	4	4	4	3	4
Történelem ⁽⁶⁾	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	3	3
Erkölcstan/Hit- és erkölcstan ⁽⁷⁾	Erkölcstan	1	1				
Etika	Etika					1	
Biológia ⁽⁸⁾	Biológia – egészségtan	2	1,5		2	2	2
Fizika ⁽⁸⁾	Fizika	2	1,5	2	2	2	
Kémia ⁽⁹⁾	Kémia	1,5	2	2	2		
Földrajz ⁽⁹⁾	Földrajz	1,5	2	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc ⁽¹⁰⁾	Dráma és tánc			1			
Művészetek	Művészetek					2	2
Informatika ⁽¹¹⁾	Informatika	1	1	2	2		
Életvitel és gyakorlat ⁽¹²⁾	Technika, életvitel és gyakorlat	1					2
Testnevelés	Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki		1	1	1	1	1	1
Emelt szintű felkészítés (specializáció) ⁽¹³⁾						3, 3	3, 3
Rendelkezésre álló órakeret		31	31	35	36	35	35

(1) A magyar nyelv és irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

(2) A magyar nyelv tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 7. és a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

(3) Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 7-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

(4) Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

(5) A matematika óraszámát a 8., a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(6) A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(7) A tanuló és a szülő választásától függően Erkölcstan vagy Hit- és erkölcstan.

(8) A biológia és a fizika óraszámát a 8. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti fél-fél órával megemeltük.

(9) A kémia és a földrajz óraszámát a 7. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti fél-fél órával megemeltük.

(10) A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

(11) Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

(12) Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

(13) A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, német, francia, olasz, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

2.2. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés

A négy évfolyamos gimnáziumi képzés keretében Tatabánya Megyei Jogú Város Képviselőtestületének határozatai alapján minden évfolyamon három osztályt indítunk.

Ezek:

- b **emelt szintű angol** csoport és **általános tantervű (normál oktatású)** csoport
- c **emelt szintű matematika** csoport és **általános tantervű (normál oktatású)** csoport
- d **emelt szintű német** csoport és **általános tantervű (normál oktatású)** csoport

Az emelt szintű képzésben résztvevő tanulóakra vonatkozó tantervek csak az adott tantárgy tananyagában térnek el a normál (általános) tantervű tagozat tantervétől. Az összes többi tantárgy helyi tanterve ugyanaz a három tagozat estében.

A HT4-2008-ban a bányász hagyományok iskolai ápolásának tantervi átvezetése a HT4-2005 óratervét nem érintette. Az osztályfőnöki, az ének-zene és a társadalomismeret tantervét egészítettük ki, a többi tantárgy tanterve változatlan maradt.

2012 szeptemberétől – a 9. évfolyamon, felmenő rendszerben – kerül bevezetésre a NAT 2003-ra épülő HT4-2010.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény valamint a 110/2012 (VI.4) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet előírásai alapján készítettük el a legújabb helyi tantervünket a HT4-2013-at, ami az 51/2012. (XII. 21.) a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről rendelkező EMMI rendelet 3. mellékleteként megjelent „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára” alapján készült.

A következő években használt tanterveink alapelvei:

HT4-2008

HT4-2010

HT4-2013

A tantárgyak jellegéből adódóan a tanulók gyakorlásra fordítható idejének megnöveléséért, az órai munka hatékonyságának fokozásáért **csoportbontásban** tanítjuk az idegen nyelv, a matematika és az informatika tantárgyakat minden évfolyamon. A testnevelés órákon két osztály tanulóból három csoportot alakítunk ki.

Az **első idegen nyelv** lehet angol, német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az emelt szintű angol és német nyelvi csoportban az adott nyelv.

A **második idegen nyelv** választható, a jelentkezők számától függően lehet:

angol, német, francia, olasz, szlovák, latin.	angol, német, francia, olasz, spanyol, orosz, szlovák, latin.	angol, német, francia, olasz, orosz, latin.
---	---	---

A 11-12. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeretet elsősorban **az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésre** fordítjuk. A 11. és 12. évfolyamon az emelt szintű felkészítést specializáció (kötelező órakeretben), illetve fakultáció (nem kötelező órakeretben) formájában szervezzük.

A tanulóknak két tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

A tanulóknak egy tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló második, harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

A tanulóknak két tantárgyat kell választaniuk a specializáció keretében. Indokolt esetben – ha a feltételek lehetővé teszik – a tanuló harmadik tantárgyat is választhat fakultációként.

Az emelt szintű csoportok szervezésénél a 11-12. évfolyamon, ha a feltételek – óraszám, tanulólétszám stb. – engedik, akkor lehetőség van a törzsóra és az emelt szintű felkészítő órák összevonására, egységes tanmenet szerinti tanítására. A matematika tantárgy esetében a tantervi követelmények és sajátságok miatt ezt a formát alkalmazzuk.

A matematika emelt szintű csoportok szervezésénél – a tantárgyi sajátságok miatt – a 11-12. évfolyamon a törzsórákat és az emelt szintű felkészítő órákat összevonjuk és egységes tanmenet szerinti tanítjuk.

A HT4-2008 tantervi változat az akkor aktuális törvényi előírások, a kerettantervi rendelet szabályozása és az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült. A tantervet aktualizáltuk a kétszintű érettségi vizsga követelményei alapján.

A HT4-2010 tantervi változat az aktuális törvényi előírások, a Nemzeti Alaptanterv szabályozása, a KHF 2965-5/2/2008 számú Kerettanterv a gimnáziumok számára valamint az érettségi vizsga követelményeinek figyelembevételével készült.

A HT4-2013 az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 3. mellékleteként megjelent „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára” alapján az érettségi vizsga követelményeinek figyelem-bevételével készült.

A középszintű érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az idegen nyelvek, a matematika, az informatika, a fizika, a kémia, a biológia, és a földrajz alapóraszámú tanterve alapján biztosítjuk a felkészítést.

A emelt szintű érettségi vizsgára a magyar nyelv és irodalom, a történelem, az idegen nyelvek, a matematika, a fizika, a kémia, a biológia és a földrajz alap és specializációs/fakultációs tanterve együttesen készít fel, tartalmazza annak követelményeit.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 6. számú mellékletében meghatározott órakeret alapján biztosítottnak látszik, hogy a a négy évfolyamos gimnáziumba felvett tanulók megfelelő felkészítést kapjanak a kétszintű érettségi vizsgákra, a felsőfokú tanulmányok folytatására.

2.2.1. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2008**2.2.1.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT6-2008)**

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	37	37	37	32
Irodalom ⁽¹⁾⁽⁸⁾	111	111	129,5	128
Történelem ⁽¹⁾⁽⁹⁾	74	74	111	96
Társadalomismeret ⁽¹⁰⁾				32
Emberismeret és etika			37	
1. idegen nyelv ⁽²⁾	111	111	111	96
2. idegen nyelv ⁽³⁾	111	111	111	96
Matematika	111	111	111	128
Informatika	74			
Bevezetés a filozófiába				32
Fizika	55,5	74	92,5	
Biológia		55,5	74	64
Kémia	74	74		
Földrajz	74	74		
Ének-zene	37	37		
Rajz és vizuális kultúra	37	37		
Művészeti ismeretek ⁽¹¹⁾			37	32
Testnevelés	74	74	74	64
Osztályfőnöki	37	37	37	32
1. specializáció ⁽⁴⁾⁽⁷⁾			74	64
2. specializáció ⁽⁵⁾⁽⁷⁾			74	64
Kötelező óraszám	1017,5	1017,5	1110	960
Emelt szintű matematika ⁽¹²⁾	+74	+74	+74	+64
Emelt szintű angol, német nyelv ⁽¹²⁾	+74	+74	+74	+64
Fakultáció ⁽⁶⁾⁽⁷⁾			+74	+64
Informatika fakultáció ⁽⁶⁾		+37		
Általános tantervű osztály összesen	1017,5	1017,5+37	1110+74	960+64
Emelt szintű matematika csoport összesen	1091,5	1091,5+37	1110+74	960+64
Emelt szintű nyelvi csoport összesen	1091,5	1091,5+37	1110+74	960+64

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 illetve 2,5 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német. Az emelt szintű nyelvi csoportban az adott nyelv.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, szlovák.

⁽⁴⁾ Kötelezően választandó tantárgy. Az emelt szintű matematika illetve nyelvi csoportoknál a matematika illetve az adott nyelv.

⁽⁵⁾ Választható tantárgy.

⁽⁶⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁷⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁸⁾ A tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat az irodalom tantárgyba integráltuk.

⁽⁹⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul 9-10. évfolyamának tananyagát a történelem tantárgy 10. évfolyamának tananyagába integráltuk.

⁽¹⁰⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul 11-12. évfolyamos anyagát a 12. osztályban önálló tantárgy-ként tanítjuk.

⁽¹¹⁾ A művészetek tantárgyi modult a 11. és a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk, Művészeti ismeretek címmel.

⁽¹²⁾ Az emelt szintű matematika, angol és német csoportoknál a tantárgy óraszámához hozzáadódik.

2.2.1.2. A normál (általános) tantervű osztály óraterve (HT4-2008)

A tantárgy neve	Kerettantervi tantárgy és integrált tantárgyi modul szabadon tervezhető óraszám	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	1	1	1	1
Irodalom	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	3	3	2,5	3
	Tánc és dráma			1	
	Mozgóképek és médiaismeret				1
	Összesen:	3	3	3,5	4
Történelem	Történelem (és állampolgári ismeretek)	2	1,5	3	3
	Társadalomismeret		0,5		
	Összesen:	2	2	3	3
Társadalomismeret	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv	Angol, német	3	3	3	3
2. idegen nyelv	Angol, német, francia, latin, olasz, szlovák	3	3	3	3
Matematika	Matematika	3	3	3	4
Informatika	Informatika	2			
Bevezetés a filozófiába	Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	Fizika	1,5	2	2,5	
Biológia	Biológia		1,5	2	2
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészeti ismeretek	Művészetek			1	1
Testnevelés	Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	1	1	1	1
1. specializáció ^{(2) (5)}	Szabadon tervezhető órakeretből			2	2
2. specializáció ^{(3) (5)}	Szabadon tervezhető órakeretből				
Fakultáció ^{(4) (5)}	Nem kötelező órakeretből			2	2
Informatika fakultáció ⁽⁴⁾	Nem kötelező órakeretből		1		
Összesen		27,5	27,5+1	30+2	30+2

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Kötelezően választandó tantárgy.

⁽³⁾ Választható tantárgy.

⁽⁴⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁵⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

2.2.1.3. Az emelt szintű matematika csoport óraterve (HT4-2008)

A tantárgy neve	Kerettantervi tantárgy és integrált tantárgyi modul Szabadon tervezhető óraszám	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	1	1	1	1
Irodalom	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	3	3	2,5	3
	Tánc és dráma			1	
	Mozgókép és médiaismeret				1
	Összesen:	3	3	3,5	4
Történelem	Történelem (és állampolgári ismeretek)	2	1,5	3	3
	Társadalomismeret		0,5		
	Összesen:	2	2	3	3
Társadalomismeret	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv	Angol, német	3	3	3	3
2. idegen nyelv	Angol, német, francia, latin, olasz, szlovák	3	3	3	3
Matematika	Matematika	3	3	3	4
	Nem kötelező órakeretből	2	2		
	Szabadon tervezhető órakeretből			2	2
	Összesen:	5	5	5	6
Informatika	Informatika	2			
Bevezetés a filozófiába	Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	Fizika	1,5	2	2,5	
Biológia	Biológia		1,5	2	2
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészeti ismeretek	Művészetek			1	1
Testnevelés	Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	1	1	1	1
2. specializáció ^{(2) (4)}	Szabadon tervezhető órakeretből			2	2
Fakultáció ^{(3) (4)}	Nem kötelező órakeretből			2	2
Informatika fakultáció ⁽³⁾	Nem kötelező órakeretből		1		
Összesen		29,5	29,5+1	30+2	30+2

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Választható tantárgy.

⁽³⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁴⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

2.2.1.4. Az emelt szintű nyelvi csoport (angol, német) óraterve (HT4-2008)

A tantárgy neve	Kerettantervi tantárgy és integrált tantárgyi modul Szabadon tervezhető óraszám	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	Magyar nyelv és irodalom ⁽⁴⁾	1	1	1	1
Irodalom	Magyar nyelv és irodalom ⁽⁴⁾	3	3	2,5	3
	Tánc és dráma			1	
	Mozgóképek és médiaismeret				1
	Összesen:	3	3	3,5	4
Történelem	Történelem (és állampolgári ismeretek)	2	1,5	3	3
	Társadalomismeret		0,5		
	Összesen:	2	2	3	3
Társadalomismeret	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv (angol/német)	Angol/német nyelv	3	3	3	3
	Szabadon tervezhető órakeretből			2	2
	Nem kötelező órakeretből	2	2		
	Összesen:	5	5	5	5
2. idegen nyelv	Angol, francia, latin, német, olasz, szlovák	3	3	3	3
Matematika	Matematika	3	3	3	4
Informatika	Informatika	2			
Bevezetés a filozófiába	Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	Fizika	1,5	2	2,5	
Biológia	Biológia		1,5	2	2
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészeti ismeretek	Művészetek			1	1
Testnevelés	Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	1	1	1	1
Specializáció ⁽¹⁾⁽³⁾	Szabadon tervezhető			2	2
Fakultáció ⁽²⁾⁽³⁾	Nem kötelező órakeretből			2	2
Informatika fakultáció ⁽²⁾	Nem kötelező órakeretből		1		
Összesen		29,5	29,5+1	30+2	30+2

(1) Választható tantárgy.

(2) Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

(3) A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 2. idegen nyelv, matematika, fizika, biológia, kémia, földünk és környezetünk, informatika, rajz- és vizuális kultúra.

(4) A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom kerettantervi óraszámát megbontottuk. (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 illetve 2,5 óra.)

2.2.2. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2010**2.2.2.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT4-2010)**

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	37	37	37	32
Irodalom ⁽¹⁾	111	111	111	96
Történelem ⁽⁸⁾	74	74	111	92
Társadalomismeret ⁽⁸⁾				32
Bevezetés a filozófiába				32
Emberismeret és etika			37	
1. idegen nyelv ⁽²⁾	111	111	111	96
2. idegen nyelv ⁽³⁾	74	74	111	96
Matematika	111	111	111	128
Informatika	74		55,5	48
Fizika	74	74	74	
Biológia		74	74	64
Kémia	74	74		
Földrajz	74	74		
Ének-zene	37	37		
Rajz és vizuális kultúra	37	37		
Művészetek ⁽⁷⁾			74	64
Testnevelés ⁽¹⁰⁾	92,5 / 185	92,5 / 185	92,5 / 185	80 / 160
Osztályfőnöki	37	37	37	32
Specializáció ⁽⁴⁾⁽⁶⁾			74	64
Kötelező óraszám ⁽¹⁰⁾	1017,5 / 1110	1017,5 / 1110	1110 / 1202,5	960 / 1040
Emelt szintű matematika, angol, német ⁽⁹⁾	+74	+74		
Fakultáció ⁽⁵⁾⁽⁶⁾			+74	+64
Általános tantervű csoport összesen ⁽¹⁰⁾	1017,5 / 1110	1017,5 / 1110	1110+74 / 1202,5+74	960+64 / 1040+64
Emelt szintű csoport összesen ⁽¹⁰⁾	1091,5 / 1184	1091,5 / 1184	1110+74 / 1202,5+74	960+64 / 1052,5+64

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában tanult. Az emelt szintű angol illetve német nyelvi csoportban az angol illetve a német nyelv.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

⁽⁴⁾ Kötelezően választandó tantárgy. Az emelt szintű matematika, angol illetve német csoportoknál a matematika, az angol illetve a német.

⁽⁵⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁶⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁷⁾ A művészetek, a tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat a 11-12. évfolyamokon egy tantárgyba integráltuk Művészetek elnevezéssel.

⁽⁸⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tananyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

⁽⁹⁾ Az emelt szintű matematika, angol illetve német csoportoknál a tantárgy óraszámához hozzáadódik.

⁽¹⁰⁾ A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXCV. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember1-jétől, felmenő rendszerben heti 5-re emeltük.

2.2.2.2. Az általános tantervű csoport óraterve (HT4-2010)

A tantárgy neve	NAT műveltségi terület	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
			9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾		Irodalom	3	3	3	3
Történelem ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Történelem, Társadalomismeret	2	2	3	3
Társadalomismeret ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Ember és társadalom	Emberismeret és etika			1	
Bevezetés a filozófiába	Ember és társadalom	Bevezetés a filozófiába				1
1. idegen nyelv ⁽²⁾	Élő idegen nyelv	⁽²⁾	3	3	3	3
2. idegen nyelv ⁽³⁾	Élő idegen nyelv	⁽³⁾	2	2	3	3
Matematika	Matematika	Matematika	3	3	3	4
Informatika	Informatika	Informatika	2		1,5	1,5
Fizika	Ember a természetben	Fizika	2	2	2	
Biológia	Ember a természetben	Biológia		2	2	2
Kémia	Ember a természetben	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Művészetek	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Művészetek	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészetek ⁽⁷⁾	Művészetek	Művészetek, Tánc és dráma, Mozgóképkultúra és médiaismeret			2	2
Testnevelés ⁽⁹⁾	Testnevelés és sport	Testnevelés	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5
Osztályfőnöki	Életvitel és gyakorlati ism.	Osztályfőnöki	1	1	1	1
Specializáció ^{(4) (6)}		Szabadon tervezhető órakeretből			2	2
Fakultáció ^{(5) (6)}		Nem kötelező órakeretből			+2	+2
Összesen ⁽⁹⁾			27,5 / 30	27,5 / 30	30+2 / 32,5+2	30+2 / 32,5+2

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában tanult.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

⁽⁴⁾ Kötelezően választandó tantárgy. Az emelt szintű matematika, angol illetve német csoportoknál a matematika, az angol illetve a német.

⁽⁵⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁶⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁷⁾ A művészetek, a tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat a 11-12. évfolyamokon egy tantárgyba integráltuk Művészetek elnevezéssel.

⁽⁸⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tananyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

⁽⁹⁾ A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXCV. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben heti 5-re emeltük.

2.2.2.3. Az emelt szintű matematika csoport óraterve (HT4-2010)

A tantárgy neve	NAT műveltségi terület	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
			9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾		Irodalom	3	3	3	3
Történelem ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Történelem, Társadalomismeret	2	2	3	3
Társadalomismeret ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Ember és társadalom	Emberismeret és etika			1	
Bevezetés a filozófiába	Ember és társadalom	Bevezetés a filozófiába				1
1. idegen nyelv ⁽²⁾	Élő idegen nyelv	⁽²⁾	3	3	3	3
2. idegen nyelv ⁽³⁾	Élő idegen nyelv	⁽³⁾	2	2	3	3
Matematika ⁽⁴⁾	Matematika	Matematika	5	5	5	6
Informatika	Informatika	Informatika	2		1,5	1,5
Fizika	Ember a természetben	Fizika	2	2	2	
Biológia	Ember a természetben	Biológia		2	2	2
Kémia	Ember a természetben	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Művészetek	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Művészetek	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészetek ⁽⁷⁾	Művészetek	Művészetek, Tánc és dráma, Mozgókép-kultúra és médiaismeret			2	2
Testnevelés ⁽⁹⁾	Testnevelés és sport	Testnevelés	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5
Osztályfőnöki	Életvitel és gyakorlati ism.	Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció ^{(5) (6)}		Nem kötelező órakeretből			+2	+2
Összesen ⁽⁹⁾			29,5 / 32	29,5 / 32	30+2 / 32,5+2	30+2 / 32,5+2

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában tanult.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

⁽⁴⁾ Az emelt szintű matematika csoportban az óraszámot a 9-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből 2-2 órával megnöveltük. A 11-12. évfolyamon a kötelezően választandó specializáció a matematika.

⁽⁵⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁶⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁷⁾ A művészetek, a tánc és dráma valamint a mozgókép és médiaismeret tantárgyi modulokat a 11-12. évfolyamokon egy tantárgyba integráltuk Művészetek elnevezéssel.

⁽⁸⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tananyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

⁽⁹⁾ A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXC. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben heti 5-re emeltük.

2.2.2.4. Az emelt szintű nyelvi csoport (angol/német) óraterve (HT4-2010)

A tantárgy neve	NAT műveltségi terület	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
			9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom ⁽¹⁾	Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾		Irodalom	3	3	3	3
Történelem ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Történelem, Társadalomismeret	2	2	3	3
Társadalomismeret ⁽⁸⁾	Ember és társadalom	Társadalomismeret				1
Emberismeret és etika	Ember és társadalom	Emberismeret és etika			1	
Bevezetés a filozófiába	Ember és társadalom	Bevezetés a filozófiába				1
1. idegen nyelv ⁽²⁾⁽⁴⁾	Élő idegen nyelv	Angol/német	5	5	5	5
2. idegen nyelv ⁽³⁾	Élő idegen nyelv	⁽³⁾	2	2	3	3
Matematika	Matematika	Matematika	3	3	3	4
Informatika	Informatika	Informatika	2		1,5	1,5
Fizika	Ember a természetben	Fizika	2	2	2	
Biológia	Ember a természetben	Biológia		2	2	2
Kémia	Ember a természetben	Kémia	2	2		
Földrajz	Földünk és környezetünk	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Művészetek	Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	Művészetek	Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Művészetek ⁽⁷⁾	Művészetek	Művészetek, Tánc és dráma, Mozgóképkultúra és médiaismeret			2	2
Testnevelés ⁽⁹⁾	Testnevelés és sport	Testnevelés	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5
Osztályfőnöki	Életvitel és gyakorlati ismeretek	Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció ⁽⁵⁾⁽⁶⁾		Nem kötelező órakeretből			+2	+2
Összesen ⁽⁹⁾			29,5 / 32	29,5 / 32	30+2 / 32,5+2	30+2 / 32,5+2

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom tantárgyak óraszámának meghatározásakor a magyar nyelv és irodalom NAT-os időkeretét megbontottuk (magyar nyelv 1 óra, irodalom 3 óra).

⁽²⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában tanult.

Az emelt szintű angol/német nyelvi csoportban az óraszámot a 9-10. évfolyamon a nem kötelező órakeretből 2-2 órával megnöveltük. A 11-12. évfolyamon a kötelezően választandó specializáció az angol/német nyelv.

⁽³⁾ Választható: angol, francia, latin, német, olasz, orosz, spanyol, szlovák.

⁽⁴⁾ Kötelezően választandó tantárgy. Az emelt szintű matematika, angol illetve német csoportoknál a matematika, az angol illetve a német.

⁽⁵⁾ Nem kötelező tantárgy. Önkéntes jelentkezés alapján megfelelő létszám, órakeret és egyéb feltételek megléte esetén indul.

⁽⁶⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 1. idegen nyelv, 2. idegen nyelv matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, rajz és vizuális kultúra.

⁽⁷⁾ A művészetek, a tánc és dráma valamint a mozgóképek és médiaismeret tantárgyi modulokat a 11-12. évfolyamokon egy tantárgyba integráltuk Művészetek elnevezéssel.

⁽⁸⁾ A társadalomismeret tantárgyi modul tananyagát a 10. évfolyamon a történelem tantárgy tananyagába integráltuk, a 12. évfolyamon önálló tantárgyként tanítjuk.

⁽⁹⁾ A testnevelés óraszámát – a mindennapos testnevelés bevezetésével, 2011.évi CXCV. törvény 27. § 11. pont – 2012.szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben heti 5-re emeltük.

2.2.3. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés helyi tanterve – HT4-2013

2.2.3.1. Tantárgyi rendszer és éves óraszámok (HT4-2013)

Tantárgy	Éves óraszámok				
	9.	10.	11.	12.	
Magyar nyelv ⁽¹⁾	72	36	36	31	
Irodalom ⁽¹⁾⁽²⁾	108	108	108	93	
1. idegen nyelv ⁽³⁾	alap csoport	144	144	108	93
	emelt szintű csoport	180	180	216	186
2. idegen nyelv ⁽⁴⁾	108	108	108	93	
Matematika ⁽⁵⁾	alap csoport	144	144	108	124
	emelt szintű csoport	180	180	216	217
Történelem ⁽⁶⁾	72	108	108	93	
Etika			36		
Biológia		72	72	62	
Fizika	72	72	72		
Kémia	72	72			
Földrajz	72	72			
Ének-zene	36	36			
Vizuális kultúra	36	36			
Dráma és tánc ⁽⁷⁾	36				
Művészetek			72	62	
Informatika ⁽⁸⁾	72	72			
Életvitel és gyakorlat ⁽⁹⁾				62	
Testnevelés	180	180	180	155	
Osztályfőnöki	36	36	36	31	
Emelt szintű felkészítés (specializáció) 1. ⁽¹⁰⁾⁽¹¹⁾			108	93	
Emelt szintű felkészítés (specializáció) 2. ⁽¹⁰⁾			108	93	
Rendelkezésre álló órakeret	alap csoport	1260	1296	1260	1085
	emelt szintű csoport	1296	1332		

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

⁽²⁾ Az irodalom tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

⁽³⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁴⁾ Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

⁽⁵⁾ A matematika óraszámát a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁶⁾ A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁷⁾ A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

⁽⁸⁾ Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁹⁾ Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽¹⁰⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, német, francia, olasz, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, vizuális kultúra.

⁽¹¹⁾ Az emelt szintű csoportok óraszámába beszámítva.

2.2.3.2. Az általános tantervű csoport óraterve (HT4-2013)

Tantárgy	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	1	1	1
Irodalom ^{(1) (2)}	Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
1. idegen nyelv ⁽³⁾	I. idegen nyelv	4	4	3	3
2. idegen nyelv ⁽⁴⁾	II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika ⁽⁵⁾	Matematika	4	4	3	4
Történelem ⁽⁶⁾	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	3
Etika	Etika			1	
Biológia	Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	Fizika	2	2	2	
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc ⁽⁷⁾	Dráma és tánc	1			
Művészetek	Művészetek			2	2
Informatika ⁽⁸⁾	Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat ⁽⁹⁾	Technika, életvitel és gyakorlat				2
Testnevelés	Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Emelt szintű felkészítés (specializáció) ⁽¹⁰⁾				3, 3	3, 3
Rendelkezésre álló órakeret		35	36	35	35

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

⁽²⁾ Az irodalom tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

⁽³⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁴⁾ Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

⁽⁵⁾ A matematika óraszámát a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁶⁾ A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁷⁾ A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

⁽⁸⁾ Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁹⁾ Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽¹⁰⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, német, francia, olasz, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, vizuális kultúra.

2.2.3.3. Az emelt szintű matematika csoport óraterve (HT4-2013)

Tantárgy	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾⁽²⁾	Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
1. idegen nyelv ⁽³⁾	I. idegen nyelv	4	4	3	3
2. idegen nyelv ⁽⁴⁾	II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika ⁽⁵⁾⁽⁶⁾⁽⁷⁾	Matematika	5	5	6	7
Történelem ⁽⁸⁾	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	3
Etika	Etika			1	
Biológia	Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	Fizika	2	2	2	
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc ⁽⁹⁾	Dráma és tánc	1			
Művészetek	Művészetek			2	2
Informatika ⁽¹⁰⁾	Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat ⁽¹¹⁾	Technika, életvitel és gyakorlat				2
Testnevelés	Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Emelt szintű felkészítés (specializáció) ⁽¹²⁾				3	3
Rendelkezésre álló órakeret (kötelező óra)		35	36	35	35
Választható tanítási órák száma		1	1		
Kötelező órák		36	37	35	35

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

⁽²⁾ Az irodalom tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

⁽³⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁴⁾ Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

⁽⁵⁾ A matematika óraszámát a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁶⁾ A matematika óraszámát a választható órakeret terhére a 9. és a 10. évfolyamon heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁷⁾ A matematika óraszámát a 11. és a 12. évfolyamon az első specializációs órással összevontuk.

⁽⁸⁾ A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁹⁾ A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

⁽¹⁰⁾ Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽¹¹⁾ Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽¹²⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, német, francia, olasz, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, vizuális kultúra.

2.2.3.4. Az emelt szintű nyelvi csoport (angol/német) óraterve (HT4-2013)

Tantárgy	Kerettantervi tantárgy, modul	Heti óraszám			
		9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv ⁽¹⁾	Magyar nyelv és irodalom	2	1	1	1
Irodalom ⁽¹⁾⁽²⁾	Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
1. idegen nyelv ⁽³⁾⁽⁴⁾	I. idegen nyelv	5	5	6	6
2. idegen nyelv ⁽⁵⁾	II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika ⁽⁶⁾	Matematika	4	4	3	4
Történelem ⁽⁷⁾	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	3	3
Erkölcstan	Erkölcstan				
Etika	Etika			1	
Biológia	Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	Fizika	2	2	2	
Kémia	Kémia	2	2		
Földrajz	Földrajz	2	2		
Ének-zene	Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc ⁽⁸⁾	Dráma és tánc	1			
Művészetek	Művészetek			2	2
Informatika ⁽⁹⁾	Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat ⁽¹⁰⁾	Technika, életvitel és gyakorlat				2
Testnevelés	Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki		1	1	1	1
Emelt szintű felkészítés (specializáció) ⁽¹¹⁾				3	3
Rendelkezésre álló órakeret (kötelező óra)		35	36	35	35
Választható tanítási órák száma		1	1		
Kötelező órák		36	37	35	35

⁽¹⁾ A magyar nyelv és az irodalom modult két tantárgyként oktatjuk és minősítjük.

⁽²⁾ Az irodalom tantárgy óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. évfolyamon 1 órával megnöveltük.

⁽³⁾ Az első idegen nyelv angol vagy német, amelyet a tanuló az általános iskolában már tanult. Az óraszámot a 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽⁴⁾ Az első idegen nyelv óraszámát a választható órakeret terhére a 9. és a 10. évfolyamon heti egy-egy órával megemeltük, a 11. és a 12. évfolyamon az első specializációs órással összevontuk.

⁽⁵⁾ Választható: angol, német, francia, olasz, orosz, latin.

⁽⁶⁾ A matematika óraszámát a 9., a 10. és a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁷⁾ A történelem óraszámát a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽⁸⁾ A dráma és tánc valamint a Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak közül a Dráma és táncot választottuk.

⁽⁹⁾ Az informatika óraszámát a 9. és a 10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy-egy órával megemeltük.

⁽¹⁰⁾ Az életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámát a 12. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből heti egy órával megemeltük.

⁽¹¹⁾ A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, 2. idegen nyelv (angol, német, francia, olasz) matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, vizuális kultúra.

2.3. Az egyes tantervek alkalmazása a következő tanévekben

2.3.1. Hat évfolyamos gimnázium

	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2009/10.	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>
2010/11.	HT6-2010	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>
2011/12.	HT6-2010	HT6-2010	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>
2012/13.	HT6-2010	HT6-2010	HT6-2010	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>
2013/14.	<i>HT6-2013</i>	HT6-2010	HT6-2010	HT6-2010	<i>HT6-2008</i>	<i>HT6-2008</i>
2014/15.	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	HT6-2010	HT6-2010	HT6-2010	<i>HT6-2008</i>
2015/16.	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	HT6-2010	HT6-2010	HT6-2010
2016/17.	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	HT6-2010	HT6-2010
2017/18.	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	HT6-2010
2018/19.	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>	<i>HT6-2013</i>

2.3.2. Négy évfolyamos gimnázium

	9.	10.	11.	12.
2009/10.	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>
2010/11.	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>
2011/12.	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>
2012/13.	HT4-2010	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>
2013/14.	<i>HT4-2013</i>	HT4-2010	<i>HT4-2008</i>	<i>HT4-2008</i>
2014/15.	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	HT4-2010	<i>HT4-2008</i>
2015/16.	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	HT4-2010
2016/17.	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>
2017/18.	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>
2018/19.	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>	<i>HT4-2013</i>

2.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvválasztás szakmai kritériumai:

2.4.1. Tartalmi megfelelés:

- A tankönyv témafeldolgozása, feladatrendszere lefedi-e az adott tantárgy tantervi anyagát?
- A tartalom mennyire korrekt szaktárgyi szempontból, a minisztérium által engedélyezett-e?
- Mennyire igényes szemléleti anyagot tár a tanulók elé?
- Figyelembe veszi-e a korosztály értelmi fejlődésének, megismerőtevékenységének életkori jellemzőit, fejlődési, fejlesztési szükségleteit?
- Ad-e lehetőséget a kreatív tanulók fejlődésére?
- Milyen tanítási stratégiát képvisel?
- Ad-e lehetőséget differenciálásra?
- Tartalmaz-e szöszedetet?
- Önálló tanulásra alkalmas-e?
- Felfedezhető-e valamilyen pedagógiai logika a tankönyv felépítésében (témák, feladatsorok építkezése)?
- Elsősorban ismeretcentrikus-e a tartalom?
- A feladatok mennyire változatosak tartalom, típus, nehézségi fok, funkció tekintetében?

2.4.2. Formai megfelelés:

- Milyen a tankönyv nyelvi megformáltsága (utasítások megfogalmazása, a szöveg nyelvi igényessége)?
- Áttekinthetők-e a tankönyvoldalak? Könnyen eligazodik-e a könyv szerkesztésében, jelrendszerében az adott korosztály?
- A betűforma, -méret és -távolság, illetve az egy oldalra kerülő szöveg- vagy feladatmennyiség megfelel-e a tanulók érzékelő apparátusának, észlelési képességének?
- Milyen az ábrakészlet (van-e funkciója, segíti-e a valóság megismerését, a feladatmegoldást, a belső képteremtést stb.)?
- A tankönyv mérete, súlya, kötése, tartóssága életkorbarát-e?
- Munkatankönyv-e vagy esetleg olyan tankönyv, melyet könyvtári használatra is adhatunk?

2.4.3. Egyéb szempontok:

- A tankönyv önmagában igazodik-e az adott tantárgy helyi tantervébe foglaltakhoz, vagy szükséges kiegészítő taneszköz?
- A kiszemelt tankönyv egy évfolyamra szól, vagy több évfolyamra kidolgozott taneszköz-rendszer eleme?
- A tankönyv része-e egy tankönyvcsaládnak? (Mit használtak előző évben, és várhatóan miből fogják őket tanítani majd a felsőbb évfolyamokon az átvevő kollégák?)
- Feltétlenül szükséges-e a kiszemelt taneszköz a tanulók számára?

- Mekkora fizikai megterhelés a gyermeknek a napi teljes tankönyvszükségletének cipelése?
- Mekkora anyagi terhet ró a könyvek megvásárlása a szülőkre?
- Készült-e hozzá segédkönyv, CD, DVD a tanár számára?

A helyi tanterv követelményeihez szükséges "Az eszköz- és felszerelési jegyzék"-ben szereplő berendezésekre, eszközökre feltétlenül igényt tartunk, illetve oktató munkánkat ezek használatával szervezzük meg.

2.4.4. Tankönyvjegyzék

A tankönyvválasztáskor az Oktatási Hivatal tankönyvjegyzéke helyett a fenntartó (KLIK) által kiadott szűkített tankönyvlistát kell figyelembe venni.

2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.5.1. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A hat évfolyamos gimnázium első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása.

2.5.2. A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által kialakuló tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe kerülnek a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatok.

A nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Fokozatosan, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

2.5.3. Az 11-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 11-12. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;

Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, és az osztályban;

2.6. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Az egészséges életmód egyik legfontosabb összetevője a mozgás, a rendszeres testedzés. A testnevelés tantárgy kiemelt szerepet játszik a mozgás megszerettetésében, s a rendszeres testedzés igényének kialakításában.

A testnevelés és sport legfontosabb feladatai az egészséggel kapcsolatban:

- ellenálló képesség, edzettség növelése
- helyes testtartás kialakítása
- ortopédiai elváltozások ellensúlyozása
- a mozgáskultúra fejlesztése.

Az iskolában a sportnak kiemelt szerepe van, mert a testnevelés az egyedüli tárgy az iskolában, amely a tanulók egészséges testi fejlődését gyakorlatban is elősegíti. Az egészséges életmódra nevelés tevékenységünk fontos része. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk; de heti legfeljebb két testnevelésórát az iskolai sportkörben biztosít az iskola (az utóbbiakban leírt órákról tanulóink mentesülnek a köznevelési törvény 27 § (11) bekezdés c) pontjában leírtak szerint és a II/A. és II/B. kategóriába soroltak a 142. § (3) bekezdés alapján). A foglalkozások célja, hogy a tanulók képességeiket kibontakoztassák, megtalálják azt a területet, ahol érdeklődésük a leginkább kiteljesedik, színes programot találjanak szabadidejük eltöltésére. A képességek kibontakoztatása különböző szakkörökben, sportkörökben történhet. A foglalkozások sportágainak kiválasztása a lehetőségektől és az igényektől függ. A választható sportágak az alábbiak lehetnek: labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, röplabda, torna, fitness (aerobik, kondicionális edzések, zumba, kick boksztb.), mazsorett, moderntánc, tollaslabda, balett, korcsolya, úszás, néptánc, modern táncok, szalontánc, természetjárás. Szülői, tanulói igények esetén térítéses foglalkozásokat is szervezünk, amelyek a mindennapos testnevelésnél figyelembe vehetőek.

A hagyományokhoz híven a sportversenyekre fokozott figyelemmel készítjük fel tehetséges tanulóinkat. A testnevelő tanárok feladata, hogy kiválogassák a tehetséges tanulókat, akik az iskola hírnevét tovább öregbítik. Ők a diákolimpia versenyein képviselik iskolánkat az alábbi sportágakban: labdarúgás, kosárlabda, röplabda, kézilabda, atlétika, duatlon, triatlon, úszás gyorsasági görkorcsolya, rövidpályás gyorskorcsolya, teke, petanque, sakk, asztalitenisz, vívás, cselgáncs, fallabda, evezés, tollaslabda, sí - Alpesi, snowboard, északi sí, sportlövészet, tenisz, strandröplabda, strandkézilabda, strandlabdarúgás, teremlabdarúgás, floorball, aerobik, akrobatikus torna, bocc, birkózás, fekve nyomás, karate, gumiasztal, darts, korfball, kötélugrás, lábtoll – labda, kajak – kenu, országúti kerékpár, montain bike, uszonyos úszás, vitorlázás, tájékozódási futás, táncsport, rögbi, ritmikus gimnasztika, sulipóló. (a

versenyszámok a későbbi években kiegészülhetnek, ha a Diákolimpiai Bizottság ezek körét bővíti.) A diákolimpia versenyait megyei, területi és országos fordulókön bonyolítják le.

Tanulóik egyéb városi sportrendezvényeken is részt vesznek. Az osztályok különböző sportágak (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, floorball, stb.) házigazdságain mérhetik össze tudásukat.

- Lehetőséget biztosítunk azon tanulóknak is, akik más szervezett keretben, pl. sportegyesületben nem tudnak sportolni (anyagilag okok miatt, lakóhelyükön vagy annak közelében nincs lehetőség stb.).
- Lehetőségük van az öntevékeny-önszerveződő mozgásra is a sportudvaron, konditeremben.
- Az iskola szabadidős rendezvényeiben (erdei iskola, „Színes programok a színes természetben” programhét, Mikulás- kupa) nagy szerepet kap a sporttevékenység. Fontos feladatnak tartjuk, hogy tanulóink a szabadidősportok minél szélesebb skáláját ismerjék meg (futás, asztalitenisz, floorball, sízés, evezés, turisztika, kerékpározás, petanque, stb.).
- Kirándulási lehetőségeket is biztosítunk a tanulóknak. A túra-programok mellett fontos szerepet töltenek be a téli, nyári táborok. A programokba szeretnénk minél több tanuló és kollégát bevonni.

2.7. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Előzetes igényfelmérés után a jelentkezők számának figyelembe vételével alakítjuk ki a csoportokat. Specializációs csoport akkor indulhat, ha az adott évfolyam emelt szintű csoportjainak átlagléttszáma meghaladja a tizenkettőt.

Szakkörök, tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások a fenténél alacsonyabb létszámmal is indíthatók.

Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

2.8. Projektoktatás

Az oktatás hagyományos módszerei mellett más módszerek segítségével igyekszünk tanulóink érdeklődését lekötni illetve fenntartani, a tanítási órákat változatosabbá tenni, diákjainkat bevonni a tanulás-tanítás folyamatába.

A projektmunka az oktatási folyamat különböző fázisaiba épülhet egyéni és csoport munkaformában. Alkalmazása főként a heti egy órás tantárgyak esetében ajánlott.

2.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánkban biztosítjuk a tanulók esélyegyenlőségét. Tevékenységünket Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Közoktatási Esélyegyenlőségi Programját figyelembe véve szervezzük meg.

Az iskola feladata a beilleszkedés hatékony segítése.

A 7. és 9. osztályba kerülők különböző iskolákból, különböző közösségekből (család) és különböző tárgyi tudással érkeznek. Az új közösségbe történő beilleszkedés nem minden

gyerek számára problémamentes, ezért az osztályfőnökök és szaktanárok fokozottabb figyelemmel kísérik a kezdő évfolyamba lépőket. Akiknél beilleszkedési nehézséget fedezünk fel, megkeressük a kiváltó okokat, valamint azt, hogy az tanulási vagy egyéb eredetű. Tanulási probléma esetén a szülőkkel is egyeztetve felajánljuk számukra a felzárkóztató programba lépést. Amennyiben más eredetű beilleszkedési nehézséggel állunk szemben, a szülőkkel folytatott beszélgetés alapján próbáljuk az okokat kideríteni. Szükség esetén szakember segítségét vesszük igénybe.

A beilleszkedési nehézséggel küszködő gyermek nagyobb odafigyelést igényel. Egyénre szabott feladatokkal, megbízásokkal, sikerélmény biztosításával igyekszünk elősegíteni a közösségbe való beilleszkedését.

Az érintett tanulók nevelését-oktatását integrált formában valósítjuk meg. A tanórákon kívül fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. A foglalkozásokat iskolánk pedagógusai vezetik, mivel a feladat ellátásához speciális végzettség, szakképzettség nem szükséges. A feladat ellátása a szakértői véleményben foglaltak alapján a nevelési tanácsadó segítségével, támogatása és ellenőrzése mellett, egyéni fejlesztési terv alapján történik. (A részletes szabályozást az intézmény SzMSz-e tartalmazza.)

2.10. Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A nevelési-oktatási folyamatban a követelmények teljesítését rendszeresen ellenőrizzük és értékeljük. Az ellenőrzés egyik eszköze az írásbeli beszámoltatás, melynek legfontosabb formái:

- témazáró dolgozat
- dolgozat

A témazáró dolgozat a tanulók ismereteinek elmélyülését, a tanultak alkalmazásában való jártasságát és kreativitását méri.

- Egy vagy több téma, nagyobb anyagrész összefoglalása után íratható, amit egy héttel előre bejelentünk az osztálynak
- Formai és tartalmi jegyeit az adott tantárgy érvényben lévő érettségi követelményei és a helyi tanterv határozzák meg.
- A témazáró dolgozatok számának minimuma az adott tantárgy heti óraszámára.
- A dolgozatot külön füzetbe, vagy lapokra íratjuk, amit az iskolában a tanév végéig őrzünk.
- Javítására, értékelésére kitérünk, de nem szánunk rá feltétlenül egy egész tanórát.
- A kijavított dolgozatot a tanulónak látnia kell.
- Egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró dolgozatot lehet íratni.
- A tanév utolsó tanítási hetében témazáró dolgozatot nem írathat a tanár.
- A témazáró dolgozat osztályzatát piros tollal írjuk a naplóba és a félévi, illetve év végi értékelésnél hangsúlyozottan vesszük figyelembe.
- Az egységes követelményrendszer megvalósítása érdekében az azonos tanterv szerint haladó csoportokban elvárt legalább évi egy közös dolgozat megírása.

A dolgozat egy-egy rövidebb anyagrész lezárásaként íratható, amit többnyire előre bejelentünk az osztálynak.

- A kijavított dolgozatokat a tanulónak látnia kell.
- Érdemjegyét kék tollal írjuk a naplóba, értéke egy szóbeli feleletjeggyel egyezik meg.
- A dolgozat egyik sajtószerű formája a röpdolgozat, amely bármelyik tanórán íratható előzetes bejelentés nélkül, az éppen aktuális anyagrészt, legfeljebb 2-3 korábbi tanóra anyagából

2.10.1. Az osztályzással, értékeléssel kapcsolatos adminisztrációk

A közoktatás egészéhez igazodva félévkor az ellenőrző könyvben 1-5-ig számmal év végén pedig betűkkel a bizonyítványban értékeljük a tanuló előmenetelét.

A magatartás és szorgalom értékelése félévkor és év végén is a fenti kategóriákkal történik.

Az értékelés közlésére tanév közben csak az EMMI által rendszeresített nyomtatványokat (napló, ellenőrző) használjuk fel.

2.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség és képességfejlesztés), valamint az ismeretek megszilárdítása. A rendszeres otthoni felkészülés az alapja a tanórai munkának. Mind az írásbeli, mind a szóbeli otthoni feladatnak kapcsolódnia kell az éppen tárgyalt tananyaghoz.

Törekednünk kell a következőkre:

- A szaktanárnak mindig pontosan és egyértelműen kell megadnia, mit és honnan kell megtanulnia, illetve milyen feladatot kell írásban megoldania a tanulónak.
- Az otthoni feladat a tanórán elsajátított ismeretek alapján teljesíthető legyen.
- Mennyiségét úgy határozzuk meg, hogy a felkészülési idő tantárgyanként ne haladja meg az ésszerűség határait.
- Az írásbeli-szóbeli feladatok aránya tantárgytól függően más és más lehet.
- Mindig ellenőrizzük és értékeljük (ha jegyet adunk rá, feleletjegy értékű legyen).
- Hétfélgére és tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – ne adjunk sem szóbeli sem írásbeli házi feladatot.
- A nyári szünetre egyáltalán nem adható kötelező feladat a diákoknak (legfeljebb ajánlható).

Az alacsony heti óraszámú tantárgyak (1 vagy kevesebb óra) esetén, az órán megkezdett munka befejezésére otthon kerülhet sor. (pl. rajz, makett, számítógéppel megoldott feladat). A szaktanárnak lehetősége van a tanórához kapcsolódó önálló munka kiadására. Ez lehet kiselőadás, esszé, házi dolgozat, szorgalmi feladat, műelemzés, gyűjtő- és kutatómunka, művészeti- és sporteseményen való részvétel. Ezeket a feladatokat az osztály/csoport tanulóival egyeztetjük, forrásanyagot, témát ajánlunk hozzá. Az ilyen jellegű feladatok elkészítésénél ösztönözzük őket a számítógép és az internet használatára. A tanulók munkáját minden esetben értékeljük, osztályzatot is adhatunk.

2.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, a matematikát és a testnevelést minden évfolyamon, a magyar nyelvet a 7-8. évfolyamokon. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, rögzítésére.

A választható tantárgyak esetében, ha lehetőség van rá akkor diákjaink megjelölhetik, hogy az adott tantárgyból melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók egészségi állapotának hosszú távú fenntartásához, javításához szükség van a fizikai fittség folyamatos fejlesztésére, mérésére.

A 2014/2015. tanévtől központilag előírt, a Magyar Diáksport Szövetség által létrehozott diagnosztikai és oktatási célú Nemzeti Egységes Fittségi Teszt (későbbiekben NETFIT) mérési és értékelési rendszerével végezzük a tanulók fizikai állapotának mérését.

A méréssel kapott objektív adatok képet adnak a tanulók edzettségi, fittségi illetve egészségi állapotáról és előre jeleznek a felnőtt kor munkabírására, aktivitására.

A felmérést a 35/2014.(IV.30) EMMI rendelet alapján minden tanév január 5. és május 15. között kell elvégezni. Az adatokat a testnevelő tanár rögzíti és a tanulók felé is értékeli a kapott eredményeket a központilag megküldött értékelési táblázatok alapján.

2.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.14.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Egyre növekvő aggodalom kíséri a közvélemény, illetve a hivatalos szakmai fórumok részéről a gyermekek és fiatalok romló egészségi állapotát. Az iskoláktól ezért egyre többen várják azt, hogy nagyobb szerepet játsszanak az egészséges életmód kialakításában, a gyermekek és fiatalok körében. Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse tanulóink életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy képesek legyenek nyomon követni saját egészségügyi állapotukat, képessé váljanak az egészségük megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Iskolánk egészségprogramja három pillérré építhető:

1. Kapcsolatokra:

- Szülészeti- Nőgyógyászati Prevenációs Tudományos Társaság (A-HA program) és egyéb szervezetek munkatársai, valamint az iskolai védőnő rendszeres felvilágosító előadásokat tart adott témában osztály, illetve évfolyamszinten.
- Kapcsolattartás a város ifjúsági szervezeteivel (szakirányú rendezvényeken való aktív részvétel).

- Kapcsolattartás a város egyéb alap-, illetve középfokú oktatási intézményeivel, az általuk szervezett versenyeken, környezetvédelmi napokon való részvétel.

2. Saját tevékenységeire:

- Tantestületünk több tagja szakirányú tanfolyamokon vett részt (családi életre nevelés, drog prevenció, személyiségfejlesztés, JESZ program stb.).
- Osztályfőnöki órákon – természetesen az életkori sajátosságok figyelembevételével – különböző egészségvédő programokkal ismerkedhetnek meg diákjaink. Ezek legfontosabb témakörei a káros szenvedélyeket megelőző programok, személyiségfejlesztés, önismeret.
- Oktató-nevelő filmek, kiadványok megtekintése és ezek közös feldolgozása, defibrillátor készülék használatának bemutatása és megismerése.
- Testnevelés órák, sportfoglalkozások (mindennapos testedzés feladatai).
- Biológia óra (testi fejlődés szakaszainak megismerése, egészséges táplálkozás).

3. Közösségekre és környezetre:

Elsősorban biológia és testnevelés órákon nyílik arra mód és lehetőség, hogy tanulóink aktívan, gyakorlati úton is bekapcsolódjanak környezetük megfigyelésébe, formálásába.

- Biológia: (táborok, vízvizsgálat, erdei iskola)
- Testnevelés: (turisztikai táborok, melyeknek célja a környék természetének megismerése, Gerecse 50, túrák)
- Szabadidős programok („Színes programok a színes természetben” rendezvénysorozat, erdei iskola, „Te szedd”, kirándulások)

Célunk, hogy a hagyományos egészségnevelési szemléletet a jövőben felváltsa az egészségvédő iskola átfogó modellje.

A W.H.O. új szemléletű egészség meghatározása: az egészség nem azonos a betegség hiányával, hanem testi-lelki, és szociális jólétet jelent.

Az egészségfejlesztés feladata az egyén számára kedvezőtlen viselkedések és állapotok megelőzése, illetve a kívánt állapot elérése. Az egészségnevelés célja lényegében személyiségformálás. A gyermekek és fiatalok egészségi állapotának felmérése után a következő területeken próbáljuk egészségnevelési céljainkat megvalósítani:

2.14.1.1. Táplálkozás

Tanulóink táplálkozási szokásait egyértelműen az otthonról hozott beidegződések, illetve a „bőség piaci” kínálat határozza meg. Tanulóink 13,5 %-a túlsúlyos.

Iskolánkban közétkeztetés csak ebéd formájában történik, külső vállalkozó közreműködésével. Ebédlőnk kulturált környezetet biztosít az étkezőknek.

Rövid távú célkitűzésünk között szerepel, hogy iskolaorvosunk – az előírásoknak megfelelően – ellenőrizze az élelmezés minőségét.

Az iskolai büfé kínálatának fokozatos átalakítása is fontos feladat. A tanulók „ellenállását” legyőzve szeretnénk a szervezetre káros kávé és kóla fogyasztását visszaszorítani. A közeljövőben szükséges egy olyan felmérés elkészítése, amely pontos képet ad a tanulók táplálkozási szokásairól (mikor, mennyit, mit esznek).

A túlsúlyos tanulók kiszűrését eddigiekben csak a testnevelő tanárok végezték el. A tanév eleji iskolaorvosi szűrésen egy testtömegindex-számítással hívjuk fel a tanulók figyelmét, ha súlyuk nem életkoruknak megfelelő. A súlyproblémákkal küzdő gyerekeknek a védőnő, iskolaorvos és a testnevelő tanárok adnak szakszerű segítséget.

Középtávú célkitűzésünk, hogy tanulóink tisztában legyenek:

- az egészséges táplálkozás alapelveivel,
- az elhízás milyen veszélyeket, rizikófaktorokat rejt magában,
- ismerjék meg a drasztikus fogyókúra hátrányait.

2.14.1.2. Rendszeres testedzés

Az egészséges életmód egyik legfontosabb összetevője a mozgás, a rendszeres testedzés. A testnevelés tantárgy kiemelt szerepet játszik a mozgás megszerettetésében, s a rendszeres testedzés igényének kialakításában.

A testnevelés és sport legfontosabb feladatai az egészséggel kapcsolatban:

- ellenálló képesség, edzettség növelése
- helyes testtartás kialakítása
- ortopédiai elváltozások ellensúlyozása
- a mozgáskultúra fejlesztése

A gyógytestnevelési kategóriába sorolt tanulók létszáma évről – évre emelkedik.

Az I. kategóriába (könnyített testnevelés) sorolt tanulók 90%-a küzd valamilyen enyhébb gerincproblémával. Igyekszünk tudatosítani a tanulóknál: számukra különösen fontos a mozgás, s vázizomzatuk megerősítése. A II/A (testnevelés és gyógytestnevelés) és a II/B (gyógytestnevelés) kategóriába sorolt diákjaink a 2013/2014. tanévtől az intézményünkben vehetnek részt a foglalkozásokon. A gyerekek tanácsokat, gyakorlatsorokat kapnak állapotuk szinten tartására, javítására. Tanulóink nagy többsége elfogadja a szaktanári tanácsokat.

Iskolánkban minden délután szaktanári irányítás mellett különböző sportkörü órákon vehetnek részt tanulóink. Lehetőségük van az öntevékeny-önszerveződő mozgásra is a sportudvaron, konditeremben.

Fontos feladatnak tartjuk, hogy tanulóink a szabadidősportok minél szélesebb skáláját ismerjék meg (futás, asztalitenisz, floorball, sízés, evezés, turisztika, kerékpározás, petanque). Az iskola szabadidős rendezvényeiben nagy szerepet kap a sporttevékenység. Célunk, hogy tanulóink mind szélesebb körét tudjuk bevonni ezekbe a programokba.

A testnevelő tanároknak rendkívül nagy szerepe van abban, hogy tanulóink olyan mozgásélményeket éljenek át, amelyek pozitívan befolyásolják egész életükben, a mozgáshoz, testedzéshez való viszonyukat.

A testnevelőkön kívül az osztályfőnökök is sokat tehetnek a tanulók testi-lelki egészségéért (kirándulások, túrák stb.).

A tanulók mozgásfejlődésével és állóképességével kapcsolatos mérési eredmények.

Iskolánkban a 2001/2002-es tanévtől kezdődően a „Mérei-féle” Mini-Hungarofit motoros próbákat végeztettük el a tanulókkal, ősszel és tavasszal a testnevelési órákon.

A 2014/2015. tanévtől a központilag előírt átfogóbb és országos szinten összehasonlíthatóbb NETFIT mérési módszert alkalmazzuk, amelynek segítségével tudományos megalapozottságú, objektív képet kaphatunk diákjaink egészségközpontú fittségi állapotáról.

2.14.1.3. Az iskola drogstratégiája és prevenció programja

A magyar társadalom az utóbbi évtizedekben kezd igazán szembenézni a drog problémáival. Iskolánkban is hasonló a helyzet, növekszik a drogkipróbálók száma, az alkalmi vagy „rekreációs” fogyasztók köre. Egyre több a drogfüggő, erőszakosabb a drogterjesztés, sajnos nő a kínálat. A gyerekeink könnyebben jutnak különböző drogokhoz. A drog prevenció társadalmunk egyik legkényesebb kérdésévé lépett elő. Kívánatosnak tartjuk a jelenlegi magyar „drog állóvízből” való elmozdulást. Az osztályfőnöki órákon végzett kérdőíves

felmérés alapján tájékozódhatunk a jelenlegi állapotról. (Problémát jelenthet, hogy a kérdőívekre nem adnak minden esetben őszinte választ a gyerekek.)

A helyzetfeltárásban segítenek:

- egyéni beszélgetések, célirányos irányított beszélgetések,
- külső fizikai és belső jelek feltérképezése. („Nyitott fül, nyitott szem”, kommunikatív beszélgető pedagógus.)

Az életkori sajátosság szerint a legveszélyeztetettebb csoport a 14-23 éves korú fiatalok köre. Ez a mi esetünkben az első éves gimnazistáktól a végzős diákokig jelent feladatot.

Feladatunk:

- kérdőívek segítségével rendszeres tájékozódás a diákság „droghelyzetéről”;
- osztályfőnöki órákba prezentációs foglalkozásokat beépíteni, el kell érnünk, hogy minél kevesebb tanuló kerüljön az első körbe, az ún. „kíváncsi vagyok, milyen ez” kategóriába;
- szorosabb kapcsolat kialakítása a családokkal;
- osztályfőnököknek tájékoztató előadások szervezése;
- éves munkaterv készítése;
- együttműködés a rendőrséggel.

Drog prevenciós tevékenységeink:

- egészségnapok szervezése, korosztályonként;
- pszichiáterek, pszichológusok, rendőrtisztek meghívása előadásokra;
- volt drogos beszámolója (a kezdettől a megtisztulásig);
- fotókiállítások, drogtörténeti versenyek;
- egészséges életmódot népszerűsítő programok:
 - táplálkozás,
 - higiénia,
 - szabadidő hasznos eltöltése,
 - stressz kezelő foglalkozások,
 - önismereti foglalkozások.

Rendszeres pályázatfigyeléssel és írással biztosítható a fenti programok megvalósítása.

Tantestületi szinten értékeljük honnan indultunk, hová szeretnénk eljutni, mit tettünk az eredményekért, milyen további teendőink vannak.

Mindezek megvalósulásának feltétele a pedagógus pozitív, építő személyisége, aki elfogad és befogad. Bizalomra épülő kapcsolatrendszer kialakítása nélkül nem tudunk eredményeket elérni.

2.14.1.4. A helyes napirend kialakítása

Nagyon fontos feladat, hogy megtanítsuk tanulóinkat a munka és a pihenés (aktív és passzív) helyes arányára.

Fő tevékenységük a tanulás. A tanulóknak az iskolai elvárások mellett nap, mint nap meg kell felelni az egyes tantárgyak követelményrendszerének, a tanár által közvetített elvárásoknak.

Rövid és hosszú távú célkitűzésünk, hogy tanulóinkat segítsük ebben a munkában.

Segítséget tudunk nyújtani a helyes tanulási módszerek átadásával (tantestület 70 %-a elvégezte a „Tanulás tanítása” tanfolyamot).

Minél jobban megismerjük tanítványainkat, annál optimálisabb felkészültségi szintet tudunk teremteni a célok eléréséhez.

El kell fogadni tanítványaink eltérő képességeit – így akaraterejét, küzdeni tudását, állóképességét – is. Óriási szükség van empátiás képességeinkre, és a tanulók személyiségéhez igazodó nevelői attitűdünkre is.

A folyamatos (nem kampányszerű) számonkérés, a napi dolgozatírás maximalizálása, a tananyag életkori sajátosságoknak megfelelő mennyisége mind-mind segítő tényező abban, hogy tanulóinkat ne érje olyan stressz hatás, amely magatartási zavarokhoz vezethet. A tanulók mindennapi sikere vagy kudarca lehet épségben tartó és lehet egészségkárosító is.

A szabadidő hasznos eltöltésére olyan programokat nyújt az iskola, amelyek aktív pihenést jelenhetnek (hangverseny, kirándulás, filmklub). Rendkívül jó kezdeményezés az úgynevezett, „Színes programok a természetben” hét, amely tanévenként 2x1 hét tartalmal időtöltést nyújt tanulóinknak. (fotózás, barlangászat, sportfoglalkozások)

Célkitűzésünk, hogy ez a kezdeményezés hagyománnyá váljon, s újabb tevékenységek ismertessen meg tanulóinkkal. Ezek a foglalkozásokon olyan cselekvő, alkotóközösségek alakulnak, amelyek a közösség, az egészség a személyiség értékeit képviselik.

Tanulóinknak minden segítséget igyekszünk megadni ahhoz, hogy napjaik úgy teljenek el, hogy ne legyen szükségük olyan „káros pótcselekvésekhez” (drog, csavargás, stb.), amelyek az egészségüket is fenyegethetik.

2.14.1.5. Személyi higiéné

Intézményünkben minden tárgyi feltétel megvan a személyi higiéné alapvető követelményeinek betartásához. Megfelelő számú mosdó, zuhanyzó, WC áll a tanulók rendelkezésére.

Tanulóink egy része mégsem tartja be az egészségmegőrzéshez szükséges elvárásokat. Úgy gondoljuk, az ebéd előtti kézmosás, a testnevelés óra utáni mosakodás, a higiénikus WC használat már nem jelenthetne problémát egy középiskolás korú tanulónak. A jövőben a testnevelő tanárok, osztályfőnökök mellett minden pedagógus segítségére szükség lesz a feladatok megoldásához.

Tanulóink rendszeresen részt vesznek fogászati szűrővizsgálaton.

Tanulóink öltözködése a napi divatot követi, s ez sok esetben nem felel meg az egészség követelményeinek. Házi rendünk tartalmazza a tanulók öltözködésével kapcsolatos elvárásokat is. Ennek betartása közös feladat.

2.14.1.6. Mentálhigiéné – magatartáskultúra

A legfontosabb feladat ezen a téren, amelynek meg kell felelnünk: „Az iskolai szocializációnak alappillére a pedagógus példamutató magatartása, következetessége, szilárd értékrendje.”²

Tanulóink biztonságérzetéhez stabilitás, szervezettség szükséges. Iskolánk az eddigiekben is igyekezett már a tanév elején ismertetni a tanulókkal az éves programot, a tanév fontosabb feladatait.

A diákjaink ismerik a pedagógiai programunkban is megfogalmazott tanulói számonkérés, értékelés rendszerét (dolgozatok száma, jegyek minimális száma stb.).

Tanulóink biztonságérzetének feltétele még, hogy megismerjék a társas együttlét szabályait. A család mellett a pedagógus szerepe óriási, legyen az bármely tantárgy tanítója.

A megfelelő iskolai légkör megteremtéséhez hozzájárul a családdal való kapcsolat harmóniája is. Ezen a téren iskolánk sokat tett s tesz a jövőben is.

² Nyíri Mihályné: Egészségnevelés 1993

Tanulóink igénylik a tanáraikkal folytatott beszélgetéseket – a tanórákon kívül is. Ha csak meghallgatjuk tanulóinkat (örömeiket, bánatukat), akkor is sokat segítünk. A közös programok (tanár-diák mérkőzés, kirándulás, stb.) remek lehetőséget nyújtanak a beszélgetésekre.

Rövid távú célként határozhatjuk meg, hogy jobban odafigyelünk tanulóink egyéni sajátosságaira.

El kell érünk, hogy iskolánk nemcsak szociális rendszerként, hanem mentálhigiénés erőforrásként is működjön.

2.14.1.7. Szexuális nevelés, felvilágosítás, a családtervezés alapjai

Miközben egyre korábban kezdik el a tanulók szexuális életüket, változatlanul a „kényes témák” közé tartozik a szexuális felvilágosítás.

Köztudott, hogy annak a felnőttnek kell a szexuális nevelést végezni, aki érzelmileg is közel áll a tanulókhöz.

Elsődleges szerepe természetesen a szülőknek van ezen a téren. Sajnos a tapasztalat azt mutatja, hogy ebben a témában is az iskolának kell pótolni az otthoni elmaradt információkat.

Az osztályfőnökök tehetnek ezért a legtöbbet.

Ha nem érzik elég felkészültnek magukat egy-egy témában, segítségül hívhatják az iskolaorvost, védőnőt vagy nőgyógyászt. Az iskola rengeteg olyan segédanyaggal rendelkezik, amelynek gyakoribb felhasználásával eredményesebb lesz a munkánk. Nagyon jó lenne, ha az iskolai szűrővizsgálatok során az **iskolaorvos** és a **védőnő** célzott nevelést végeznének a megfelelő szexuális higiéne érdekében. A biológia tantárgy tanítása során keressük meg azokat a témaköröket, amelyekhez jól integrálhatók a kívánt ismeretek. Az irodalom, történelem tantárgyak pedig a párkapcsolatok etikai oldalának megtárgyalására kínálnak lehetőséget. Iskolánk négy éve vesz részt az A-HA programban.

A családtervezésről nagyon nehéz olyan tanulóknak beszélni, akiknek 40 % csonka családban nő fel. Abban a társadalomban, ahol a pénzért vehető értékek felértékelődtek – nehéz örök, igaz értékek felfedeztetésével – a családot a régi szerepében megtartani, de megújítani is egyben.

2.14.1.8. Ars poetica – célkitűzések

„Minden embernek alapvető joga van az élethez és az egészséghez.”³

Iskolánknak is feladata, hogy minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítse a tanulók egészségének védelmét, az egészség fejlesztését, az egészséges életmód, életszemlélet kialakítását.

Rövid távú célkitűzések:

- Az állapotfelmérés alapján megállapított hiányosságaink pótlása, az egyes területeken megfogalmazott legfontosabb feladatok elvégzése.
- Pedagógusi szemléletváltás, melynek eredményeképpen az egész tantestület közös feladatának tekinti az egészségfejlesztést.
- A biológia tantárgyhoz hasonlóan a többi tantárgynál is fel kell mérni, hol és mikor van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, s hogyan tudnánk ezt a leghatásosabban kihasználni. A DÖK éves programjában kiemelt helyen szerepeljenek az egészségmegőrzést célzó programok.
- Az egészségkárosító tényezők elkerülése.
- Társas-kommunikációs készségek és konfliktuskezelési technikák fejlesztése.

³ Unicef: Egyezmény a gyermek jogairól

Középtávú célkitűzések:

- A tanulóink az iskolánkban eltöltött évek alatt tanulják meg mit kell tenniük az egészségesebb élet, s így a jobb életminőség elérése érdekében.
- Azonosuljanak az egészséges életmód szükségességével.
- Iskolánkból kikerülve olyan ismeretekkel és szemléletmóddal rendelkezzenek, amely alapja lehet egy új életformának. Saját gyermeküket már ennek szellemében neveljék.

A célok megvalósításáért elsődlegesen felelős az egészségfejlesztő team, amelynek tagjai: igazgatóhelyettes, drogkoordinátor tanfolyamot végzett tanár, ifjúságvédelmi felelős, DÖK-öt segítő tanár, testnevelő tanárok, védőnő, osztályfőnöki munkaközösség-vezető.

2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

2.14.2.1. Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolánkban jelenleg a tantestület kb. fele foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, és vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az iskolai élet része. Sok a tennivalónk, amelyhez szükség van az iskola vezetőségének, a kérdésre nyitottabb kollégák és a nevelőtestület együttműködésére, hiszen csak közös erőfeszítésekkel léphetünk előre ezen a területen.

2.14.2.2. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat.

Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk, így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Az egyszerű víz-, talaj-, és levegővizsgálati módszereket szakkörön az érdeklődő tanulók megismerhetik. Külön kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásainak értékelését.

Nem hagyományos tanórai keretben

Minden tanévben néhány osztállyal részt veszünk a város kommunális szolgáltatói által szervezett nyílt napokon. Diákjaink megismerkednek az adott intézmény működésével, megismerik az ott folyó tevékenység lényegét és fontosságát, valamint környezetvédelmi szerepét.

Az erdei iskola keretében lehetőséget kívánunk adni érdeklődő tanulóinknak természet közeli tanórák, foglalkozások keretében a környezettudatos magatartás kialakítására.

Tanórán kívüli programok

Ösztönözzük diákjainkat, hogy környezet- és természetvédelemmel foglalkozó versenyeken is induljanak, így felkészülésük során elmélyíthetik ez irányú ismereteiket (Curie Környezetvédelmi Verseny, Kitaibel Pál Biológaverseny és Herman Ottó Verseny).

Különböző programokat szervezünk tanulóinknak:

- Minden évben a diákönkormányzat papírgyűjtési akciót rendez.
- Alkalmoszerűen kiállításokat, bemutatókat szervezünk.
- Tavaszi és őszi „Színes programok a színes természetben” egy-egy hétig tartó rendezvénysorozat. Ezeket diákjaink megismerhetik közvetlen környezetüket, hagyományainkat, értékeinket.).
- Őszi és tavaszi takarítási akciók során a diákok az osztályfőnök és a testnevelő tanárok irányításával az udvart és az iskola környékét rendbe teszik.
- A következő programokkal segítjük a környezettudatos magatartás kialakulását, megerősödését: részvétel a „Te Szedd” mozgalomban, szelektív hulladékgyűjtés (elem, PET palack, kupak, papír).

2.14.2.3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson diákjainknak.

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz. (Árpád-kódex)

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során a tanórai és a tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és a tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Az irodai papírhulladékot, PET palackokat, kupakokat külön gyűjtjük. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív környezettudatos munkájára is szükségünk van.

A fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos.

A tanórai és a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá tesszük a különböző intézmények látogatásával. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a kommunális szolgáltatók, múzeumok és a nemzeti parkok. Arra törekszünk, hogy iskolai tanulmányai során, minden tanulónk legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt vegyen.

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé.

Anyagi erőforrások

A környezeti nevelés anyagi kiadásainak fedezését elsősorban pályázatokból próbáljuk biztosítani.

2.14.2.4. Alapelvek, jövőkép, célok

Hosszú távú cél

Az ún. „környezeti válság”, melynek egyre súlyosbodó tüneteivel nap, mint nap találkozunk, csupán következménye annak a szellemi válságnak, melybe a – mára már az egész földgolyón uralkodóvá váló – nyugati civilizáció jutott. Ebben a helyzetben iskolánk fontos feladatának tekinti, hogy a diákok ismerjék fel, hogy más (nem feltétlenül új) mintákra, **sajátos** magyarázó elvekre, fogalmaink átértékelésére, újragondolására van szükség.

Az ember köztudottan társas lény: eredendő állapota az együttlét, a körülötte levő (élő és élettelen) létezők folyamatosan alakítják, így csakis akkor ismerhetjük, érthetjük meg, ha kapcsolataiban (összefüggéseiben) vizsgáljuk. A természeti és társadalmi környezet nem elsősorban „erőforrás”, amelyet hasznosítanunk kell, hiszen szükségünk van rá, függünk tőle, benne élünk; a természetet nem kell – nem is lehet – legyőzni.

Alapelvek, értékek, szemlélet

A hangsúlyt a természet-ember viszony, a természet- és társadalomtudományok egységére, valamint az alábbi szemléletmódokra helyezük:

- a fejlődést elsősorban mennyiségi növekedésként felfogó szemlélet helyett tanulók figyelmét a minőségi változásokra irányítjuk;
- együttműködésre ösztönözzük diákjainkat,
- a dolgokat, jelenségeket összefüggéseiben vizsgáló szemlélet kialakítására törekszünk,
- az ún. „objektív” (tárgyakra irányuló) megismerés mellett, a személyes (társakra irányuló) kapcsolatok fontosságát hangsúlyozzuk;
- a lakóhelyünk természeti környezetének értékeire és a helyi kultúra megőrzésére irányítjuk diákjaink figyelmét;
- az élet tiszteletét hangsúlyozzuk,
- a felelősség elvének betartására ösztönözzük tanulóinkat;
- rövid távú gondolkodás helyett, az utánunk jövők érdekeit is figyelembe vevő, hosszú távú gondolkodásra (gondoskodás) készítjük diákjainkat.

Rövid távú célok, feladatok

A környezeti szempontok az oktatás és nevelés minden területén jelenjenek meg.

Hangsúlyozzuk a különböző szaktárgyak közötti kapcsolatokat; így a tanulók egységes képet kaphatnak a világról.

A tanárok, munkatársak személyes példájukkal is legyenek egy természet közeli életmód hiteles terjesztői.

Az iskola tisztaságának őrzése, a keletkezett szemét mennyiségének csökkentése.

Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.

A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, az itteni értékeket és nehézségeket.

Ébredjen fel bennük a felelősség környékük iránt, érezzék, hogy ők is tehetnek valamit annak széppé tétele, megőrzése, védelme érdekében.

2.14.2.5. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csakis sokféle módszer segítségével lehet közvetíteni, ezért különösen fontos a tantárgyak közti kapcsolatok megléte, azok egymásra épülése, egysége, integrációja. Minden eszközt meg kell ragadnunk annak érdekében, hogy a tanítványok minél egységesebb képet kapjanak az őket körülvevő világról. Ennek érdekében nemcsak a hagyományos és nem hagyományos tanórákat, hanem a tanórán kívüli foglalkozásokat is igénybe kell vennünk (szakkör, tábor, verseny, kiállítás).

2.14.2.6. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Természetesen nem lehet cél az ökológiai szempontok erőltetése minden egyes tantárgy esetén, mindazonáltal figyelembe kell venni, hogy azok a válságjelek, melyeket szűkebb környezetünkben éppúgy tapasztalhatók, mint a földgolyó legtávolabbi csücskében, számos okra vezethetőek vissza, sok évszázados (ha nem évezredes) folyamatok eredményei. Ezen okok megértése, a jelenlegi helyzet világos szemrevételezése és a jövőbeni lehetőségek számbavétele csakis több nézőpont figyelembevételével, az iskolai tantárgyak határainak átlépésével történhet meg.

Az ún. „ökológiai válság” ráébresztett bennünket a különböző szaktudományok közti párbeszéd fontosságára, ugyanakkor megkérdőjelezte azokat a régi keletű ellentéteket is, melyek oly mélyen áthatják gondolkodásunkat.

2.14.2.7. Környezeti neveléssel kapcsolatos osztályfőnöki feladatok

A tanulók iskolai beilleszkedésének, osztályközösségi létének keretét elsősorban az osztályfőnök teremti meg, személyisége, elhivatottsága, példamutatása jelentős hatással van a fiatalok alakuló világképére, viselkedésére. Tevékenysége nyomán válhatnak konkrét közösségi programokká a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései. A különböző iskolai rendezvények igényessége, értékrendje komoly hatással lehet a szülőkre is. Mindez természetesen növeli felelősségét.

Az osztályfőnöknek alapvető szerepe van a környezeti nevelésben.

Felhívhatja a figyelmet az osztály közvetlen környezetének (a teremnek, a folyosóknak, az iskola körüli területnek) gondozására, szállítására, megőrzésére.

Kiemelten foglalkozhat a hétköznapi életben felvetődő kérdésekkel, helyzetekkel, gyakorlati tanácsokat adhat. A megoldások keresése mind kiváló alkalmat nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefoghatja a szaktárgyak ide vonatkozó anyagát, másrésztől tág teret szentelhet a hagyományos kereteket megbontó témáknak, mint pl. a fogyasztói társadalom igencsak hétköznapi, ugyanakkor súlyos környezeti hatásokkal járó kérdésköre.

Szó eshet így a mindennapos bevásárlásról, az iskolai büféről, a rengeteg fölösleges csomagolásról – a szemétermelésről, az étkezési szokásokról, a reklámokról, az energia-pazarlásról, a hazai áruk fontosságáról a „kitáguló”- globalizálódó világban.

A különböző rendezvényeken (közös tanulmányi kirándulásokon, vetélkedőkön) való részvétel szorgalmazása.

Az osztályfőnöki órák témáit igyekezzünk úgy tervezni, hogy azok egy négy- vagy hatéves tudatos tervnek feleljenek meg.

2.14.2.8. Módszerek

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

2.14.2.9. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótoljuk az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket szerzünk be.

A gyakorlati alkalmazáshoz biztosítjuk a (biológiai és kémia vízvizsgálatokhoz, illetve a levegő- és talajvizsgálatokhoz) szükséges eszközöket, vegyszereket.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

2.14.2.10. Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- termék, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása;
- termék, folyosók „zöldítése”;
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata;
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése;
- hulladékgyűjtés, szárazelemek, PET palackok, kupakok gyűjtése;
- laboratóriumi veszélyes anyagok gyűjtése;
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió);
- kerékpártároló kialakításával a kerékpárral közlekedés népszerűsítése;
- udvar fásítás;
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása.

2.14.2.11. Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott híreket kritikusan, okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják különböztetni az értéktelentől.

Iskolán belüli kommunikáció formái:

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel;
- poszterek készítése és bemutatása;
- iskolarádió felhasználása híradásra;
- faliújságon közölt információk készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció formái:

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes személyekkel, szervekkel (önkormányzat környezetvédelmi referense, Vértés Vidéke Hulladékgyűjtési Kft. szakemberei).

2.14.2.12. Minőségfejlesztés

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. A fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség.

A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

Környezeti nevelési munkacsoport feladata, hogy az iskolai munkaterv részeként elkészítse az éves környezeti nevelési munkaprogramját, amelyben rögzíti az adott tanév környezeti nevelési célkitűzéseit, segíti és ellenőrzi azok megvalósulását.

2.14.2.13. Továbbképzések

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést.

A tantestület továbbképző jelleggel komplex kiránduláson vesz részt. Ezen alkalmak célja, hogy élményszerű tapasztalatszerzés által ismereteket szerezzenek a helyi történelem, hagyományok, értékek (természeti, kultúrtörténeti) összefüggéseiről, egymásba kapcsolódásaiból, ismerkedjenek meg a fenntarthatóság régi és mai megjelenésével.

Az iskola vezetősége szorgalmazza, hogy minél több olyan tanár legyen, aki környezeti neveléshez kapcsolódva helyi, országos konferenciákon, rendezvényeken, akkreditált továbbképzésen vesz részt.

2.15. Iskolai Közösségi Szolgálat

A közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet jelent, amely a helyi közösség javát szolgálja, és amely az iskolában vagy az iskola közvetlen környezetében, vagy a tanuló lakóhelyén, vagy annak közvetlen környezetében valósul meg az alábbi hét területen:

- egészségügyi,
- szociális és jótékonyági,
- oktatási,
- kulturális és közösségi,
- környezet- és természetvédelmi,
- polgári és katasztrófavédelmi,
- közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel.

A diákok – a szülőkkel, tanárokkal való egyeztetés alapján – maguk választhatják ki az általuk végzendő tevékenységeket az iskola által megszervezett vagy a maguk által javasolt, az iskola által pedig elfogadott tevékenységek közül.

Iskolánk feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása.

Iskolánk a 9–11. évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg, vagy biztosít időkeretet a legalább ötvenórás közösségi szolgálat teljesítésére, amelyről indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat teljesítését, az osztálynaplóban, bizonyítványban és a törzslapon dokumentálni kell.

2.16. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.16.1. A magatartás értékelésének elvei

A magatartás és szorgalom minősítésére a hagyományos négyfokozatú kategorizálást használjuk. Az elbírálás az alábbi értékelési rendszer szerint történik:

A tanuló magatartásának minősítése:

példás (5)

- A tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, fegyelmezetten viselkedik.
- Kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- Önként vállal feladatokat és azokat teljesíti.
- A Házirend kívánalmait betartja.
- Társaival és a felnőttekkel szemben egyaránt figyelmes és segítőkész.
- Az iskola és az osztály közösségi életében aktívan részt vesz.
- Iskolán kívüli tevékenységével és viselkedésével hozzájárul intézményünk jó hírnevének öregbítéséhez.
- Igazoltan és csak indokolt esetben mulaszt.
- Nincs osztályfőnöki figyelmeztetése..

jó (4)

- Rendszeresen és szívesen részt vesz osztálya vagy a kisebb közösség munkájában, vállalt feladatait becsülettel elvégzi.
- Feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti.
- A Házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja.
- Az iskola minden dolgozójával és társaival szemben udvarias, segítőkész.
- Iskolán kívüli magatartása megfelel az előírt normáknak.
- Nincs osztályfőnöki intője, igazgatói figyelmeztetése.
- Legfeljebb egy igazolatlan órája van.

változó (3)

- A Házirendet és az iskola szabályait csak figyelmeztetésre tartja be, fegyelme ingadozó.
- A tanórán vagy a tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik.
- Feladatait nem minden esetben teljesíti.

- A felnőttekkel és társaival való viszonyát a közömbösség jellemzi.
- A közösség munkájában csak utasításra vesz részt, feladatteljesítése kifogásolható.
- Iskolán kívüli magatartása időnként kifogásolható.
- Osztályfőnöki intéjje, igazgatói figyelmeztetése van.
- Legfeljebb 7 óra, illetve egy nap igazolatlan mulasztása van.

rossz (2)

- Zavarja az iskolai közösségek munkáját, abban nem vesz részt.
- Gyakran megszegi a Házirend és az iskolai élet szabályait.
- Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti.
- A felnőttekkel és társaival szembeni magatartása udvariatlan, durva.
- Iskolán kívüli viselkedésével vét az erkölcsi és magatartási normák ellen; rossz példát mutat.
- Több intéjje vagy annál magasabb fokozatú büntetése van.
- Igazolatlan hiányzása meghaladja a 7 órát, illetve az egy napot.

A félévi minősítéshez képest a tanév végén egy fokozattal jobbat kaphat a tanuló, ha a második félévben semmilyen probléma sem merült fel magatartásával kapcsolatban.

2.16.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanuló szorgalmának minősítése:

példás (5)

- Kötelességteljesítése kifogástalan.
- Iskolai és otthoni munkájában képességeihez mérten állhatatos, következetes, felkészülése tudatos, rendszeres.
- A tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi.
- A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt.

jó (4)

- Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
- Iskolai feladatait és vállalt kötelezettségét teljesíti.
- Tanórai munkában figyelemmel részt vesz.
- Munkája, teljesítménye ellen csak ritkán merül fel kifogás.

változó (3)

- Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.
- Feladatait ismételt felszólításra, figyelmeztetésre végzi el.
- Felkészülése nem rendszeres, kampányszerű.
- Az órai munkába csak alkalmoszerűen kapcsolódik be.
- Érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja.

hanyag (2)

- Ha képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi előmeneteléért.
- Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- Kötelességeit gyakran elmulasztja, feladatait többnyire nem végzi el.
- Munkája megbízhatatlan, figyelmetlen.
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A magatartás és szorgalom osztályzatokat a nevelőtestület által megfogalmazott elvek szerint az osztály és a szaktanárok véleményének kikérése után az osztályfőnök adja. Az elbírálás során figyelembe vesszük, hogy az egyes osztályzat eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte vagy megsértése szükséges.

3. Záró rendelkezések

- 3.1. Jelen Pedagógiai Programot a nevelőtestület módosíthatja.
- 3.2. A Pedagógiai Program felülvizsgálatát kezdeményezhetik:
 - a fenntartó (írásban),
 - az igazgatóság,
 - a munkaközösség-vezetők egyhangúlag (írásban),
 - a nevelőtestület 1/3-a (írásban).
- 3.3. A Pedagógiai Program módosításának elfogadásához a nevelőtestület 50 %-a plusz egy szavazata szükséges.
A módosítás az igazgató jóváhagyásával lép életbe.
- 3.4. A Pedagógiai Program módosításának elfogadaskor a jogszabályban meghatározottak szerint ki kell kérni az iskolai diákönkormányzat, az iskolaszék és a szülői munkaközösség véleményét.
Ki kell kérni a fenntartó és a működtető egyetértését, ha a módosítás többletkötelezettséggel jár.

4. Érvényességi rendelkezések

- 4.1. Jelen Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2014. július 6-án elfogadta.
- 4.2. A Pedagógiai Programot az Iskolaszék, a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség megismerte, azzal egyetért, azt támogatja.
- 4.3. A Pedagógiai Program érvényessége határozatlan idejű.
- 4.4. Iskolánk a Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos kötelezettségét az alábbiak szerint teljesíti. A Pedagógiai Program megtekinthető az alábbi helyeken:
 - Tatabányai Árpád Gimnázium Igazgatósága (2800 Tatabánya, Fő tér 1.);
 - Tatabányai Árpád Gimnázium könyvtára (2800 Tatabánya, Fő tér 1.);
 - Tatabányai Árpád Gimnázium honlapja (www.arpadgimi.hu).

5. Átmeneti rendelkezés

A 2014/15. tanévben a Pedagógiai Program módosítását az Iskolaszék, a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség is kezdeményezheti az intézmény igazgatójánál.